

Nepriklausoma

Lietuva

• LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • 7722 George St., LA SALLE, QC., H8P 1C4 Tel: 366-6220. \$1.
Nr. 10 (59-tieji metai) 1999 m. GEGUŽĖS - MAY 17 d. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • CANADA

... I VYKIŲ APŽVALGA B.N.

• NATO pajėgos tęsia intensyvius bombardavimus Jugoslavijoje. Tikėtasi, kad Rusija galėtų paveikti prez. S. Milosevič sutikti su NATO taikos sąlygomis: atitraukti kariuomenę, leisti sugrįžti išvarytiems albanams kosoviečiams į savo kraštą ir sutikti su taikos užtikrinimu, vykdomu daugialypių ginkluotų dalinių.

Rusijos prez. B. Jelcin'as pradėjęs tarpininkauti karo veiksmų paliauboms, susidūrė su sunkumais, kai min. p. k. J. Primakov'ui nepavyko tokio susitarimo priartinti.

Gegužės mėn. 13 d. buvo paskelbtas staigus ir desperatiškas B. Jelcin'o nuosprendis: atstatyti nuo pareigų Ministerį Pirmininką ir jo ministerių kabinetą.

Paskirtas naujasis Ministeris Pirmininkas - Sergej Stepasinas. Šis Prezidento žingsnis sukėlė nerimą Dūmai (Žemutiniam Parlamentui) ir tą pačią dieną buvo paskelbtas nutarimas pradėti Prezidento atstatymą nuo pareigų.

Tačiau, kaip tas katinas, B. Jelcin'as vis dėlto išvengė tos "devintosios grėsmės". Nepavykus rinkti balsų daugumos, net dėl apkaltinimo dėl Čečėnijos karo, prez. B. Jelcin'as atrodo užbaigęs savo kareiviją normaliai. Jis yra dar vienintelė viltis šiokiame tokiame stabilu - mui krašte.

Sergej Stepasinas, buvęs Vidaus Reikalų ministru, gegužės mėn. 16 d. pareiškė, jog nemana tikėtini šėšelyje ir išlaikyti nekintančią situaciją. Jo tikslas - pravesti sklandžiai sekančius prezidentinius rinkimus ir bandyti sulaukyti kapitalo plukdymus į užsienį, bandyti atgauti bilijonus dolerių vertės Rusijos kapitalo,

kuris įvairiais būdais nuplaukė

S. Stepasinas skatins Dūmą priimti siūlomas fiskalines reformas, kurių reikalauja Tarptautinis Pinigų Fondas (IMF) kad galėtų gauti pažadėtas paskolas.

S. Stepasinas pabrėžė reikalingumą ilgo laikotarpio planams, ne tik tai tvarkytis diena iš dienos.

Sekantys parlamentiniai rinkimai Rusijoje numatyti gruodžio mėnesyje. O prezidentiniai ateinančiais metais birželio ar liepos mėnesį.

• Gegužės mėn. 15 d., NATO vėl buvo apkalinta subombardavusi civilinį kaimą.

Apklausinėjimais ir civilinių liudijimais tvirtina, kad bjauriausią metodą šioje konfrontacijoje vartoja prez. Milosevič: civilius gyventojus įmaišęs į serbų kariuomenės išdėstymus. Tokiu būdu apsaugant kariuomenę ir kompromituojant NATO-nukentė civiliai gyvenitojai.

Vykstant tokio masto karo veiksmams, neišvengiamai įvyksta klaidų.

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUDOS POPIETĖJE š.m. gegužės mėn. 2 d. Valdyba ir "Vaivorykštė" atsisveikino su ilgamete darbuotoja Genute Montviljė. Sėdi: G. Montvilienė, red. Birutė Nagienė; Stovi v-bos nariai ir talkininkai: A. Žukas, Z. Burksaitis, E. Burksaitienė, vaivorykštininkė D. Staškevičienė, J. Šulmistras, L. Balaišis, nauja darbuotoja N. Bagdžiūnienė ir v-bos pirm. R. R. Otto.

Nuotr: A. J. Mickaus

LIETUVOS OPEROS PRIMADONAI ELZBIETA I
KARDELIENE I po ilgos ligos MIRUS š.m. gegužės
mėn. 7 d., gauta UŽUOJAUTŲ IŠ LIETUVOS:

KAUNO VALSTYBINIS MUZIKINIS TEATRAS REIŠKIA
GILIA UŽUOJAUTĄ, MIRUS IŠKILIAI LIETUVOS
DAINININKEI ELZBIETA I KARDELIENE I.

Kauno Valstybinio Muzikinio Teatro vardu,
Eduardas Gutauskas

KLB MONTREALIO A-kės VALDYBOS
Pirmininkui Arūnui Staškevičiui

LIŪDIME KARTU SU JUMIS Į AMŽINYBĘ IŠEJUS
ELZBIETA I KARDELIENE I.

Tėvynė niekuomet neužmirš savo tautinės operos primadonos, puikiosios VIOLETOS, DŽILDOS, ROZINOS, OLIMPIJOS, EUDOKIJOS, mūsų scenos pirmosios LAKMĖ, MANON, SIUZANOS.

ELZBIETA KARDELIENĖ būtų tarp tų, kurie sukūrė pasididžiavimo vertas Lietuvių Operos meno tradicijas; kūrybai įkvėpė ir įkvėpia jaunesnes jos atstovų kartas.

Ką išblaskė gyvenimo audros, tesujungia Amžinybė.

Lietuvos Nacionalinio Operos ir Baletų Teatro vardu,
Generalinis direktorius Julius Andrejevas

Paklydusi NATO bomba Belgrade pataikė į Kinijos ambasadą. Žuvo 3 žmonės, jų tarpe 1 Kinijos žurnalistas, 20 sužeisti. NATO ir prez. B. Clinton'as pakartotinai oficialiai išreiškė apgailestavimą.

• Po JAV įgaliotojo Valtybės Sekretoriaus pasitarimų su J. Černomyr-din'u ir Užsienio Reikalų min. Igor Ivanov'u, jis tarsis Helsinkyje su Suomijos prez. M. Ahtisaari. NATO mano, kad jis būtų tinkamas asmuo paskatin-

ti taikos derybas, nes Suomija nėra NATO narė, ir tai S. Milosevič galvoji-me, yra pliusas. Įgaliotasis Sekretorius - Sorbe Talbott - yra pasižymėjęs politikas.

PAŽANGA MOTERŲ
GYVENIME

Kuwait'o vyriausybė patvirtino įstatymą pro-jektą, kuriuo šios valstybės moterims bus suteikiama balsavimo teisė savi-valdybėse ir parlamente - niam balsavime, vyksiančiame 2003 m.

Įstatymų leidimo komisija pareiškė, kad šis Kuwait'o šeiko Jaber Ahmad Sabah nutarimas paskelbtas įvertinant Kuwaito moterų efektingą ir svarbią rolę krašto gyvenime.

Vakarų alijantai ir moterų grupės palaikė ir skatino moterų lygiateisiškumą.

Kuwaito moterys sudaro apie 30% darbo jėgos foje turtingoje valstybėje. Jos vadovauja verslui, spaudai, dirba diplomatinėse misijose.

Kai kurie Kuwait'o politikai paremia moterų balsavimo teises, bet nenorėtų, kad jos atstovautų valdymo įstaigoms.

Nepriklausoma Lietuva

Už nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre. Pour loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.

REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA

TELEFONAS: (514) 366-6220

Vyr. red.
Birutė Nagienė

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 30,-
Rėmėjo – \$ 35,-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Lietuvoje

B.N.

● **ATSISTATYDINUS LIETUVOS MINISTERIŲ KABINETO PIRMININKUI GEDIMINUI V A G N O R I U I** - naujausio pasiūlyto į Ministerio Pirmininko vietą kandidatui Vilniaus miesto merui **ROLANDUI PAKSUI** davus teigiamą atsakymą, visos frakcijos palankiai priėmė.

Oficialus patvirtinimas bus paskelbtas šiomis dienomis.

● Po Gedimino VAGNORIAUS atsistatydinimo iš Premjero pareigų, jo žmona Nijolė "Lietuvos ryto" žurnalistei Giedrei Bradauskienei pasisakė, jog gyvenimas dėl to nesustojo. Jai ir jos vyrui sunkiausias laikas buvęs kai reikėjo apsispręsti, kaip tinkamiausiai pasielgti. Politikoje pasikeitimai yra įprastas reiškinys, sakė ji. "Niekada nemėginau užsidėti karūnos, todėl nebuvo ko ir prarasti". Jautusi tikrai didelį pareigos ir atsakomybės jausmą.

GUDIJA GRAŽINS SKOLĄ MAZUTU

Lietuvos Ūkio Ministeris Vincas Babilius pranešė "Radio-Centru", kad balandžio mėn. 28 d. iš Gudijos (Baltarusijos) atvyko pirmasis eselonas su daugiau kaip 11.000 tonų mazuto atsiskaitymui už skolas Lietuvai.

Iki gegužės mėn. vidurio bus atvežta 50.000 tonų, iki birželio ir liepos mėn. vidurio dar po 100.000 tonų mazuto.

Užsitęsusi skola yra už Lietuvos suteiktą elektros energiją. Suma siekia daugiau kaip 75 milijonus dol. Ši skola bus dar kompensuojama ir įskaitant Lietuvos mokestį už naudojamąsi Gudijos geležinkeliais, (kas mėnesį sudaro apie 2 milijonus dolerių).

Gudija dar nepatvirtino kitokių prekių są-
2 psl.

rašo, pasiūlyto padengti skolai už elektrą.

Mazutas (pavadinimas kilęs iš turkų kalbos, reiškiantis "likučiai"). Distiliavus naftą prie 300°C, atlieka tam sus, tirštokas skystis. Tirštesnis yra vartojamas grubiems mašinų mechanizmams tepėti arba perdirbamas į aukštesnės kokybės tepalus.

Skystesnio pobūdžio mazutas (atliekos priklauso nuo naftos rūšies) yra vertingas šilumai kuras, daugiausia vartojamas laivų garo katilams šildyti. Didele mazuto dalis perdirbama į benzina, žibala, gazoliną.

APIE BELECKĄ:

V. Beleckas yra plačius ir įvairius ryšius turinti asmenybė. Lietuvės ir Rusijos karininko sūnus užaugo Kaune, Šančiuose, draugavo su ten gyvenusiu V. Šimkumi, su kuriu kartu sportavo. Manoma, kad būtent per boksą V. Beleckas susipažino su Kauno nusikalstamo pasaulio atstovais.

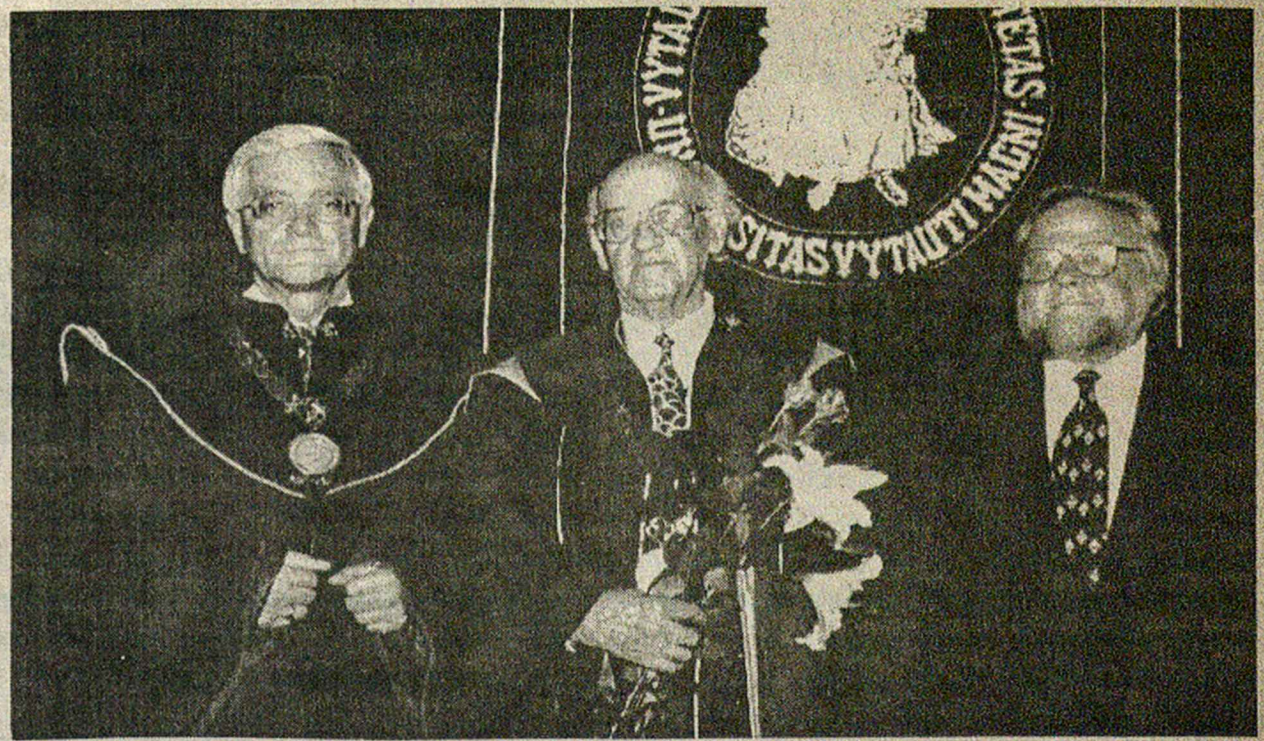
1983 metais V. Beleckas buvo nuteistas 5 metams laisvės atėmimo už tai, kad ketindamas pirkti 25 karatų briliantą, pakeitė jį stikliuku, o vėliau pirkinio atsisakė.

Tikroji jo pavardė Vladimiras Stupakovas, bet nuo 1980-jų metų pagal savo senelės valią, paėmė motinos pavardę.

PRIEŠ IO METŲ KAUNE ATKURTAS VD UNIVERSITETAS

Pirmieji
trys
Atkurtojo
Vytauto
Didžiojo
Universiteto
rektorai:

Iš dešinės –
prof. Algirdas
Avižienis,
prof. Bronius
Vaškėlis,
prof. Vytautas
Kaminskas

KAUNO IKŪRIMO ŠVENTĖ

Po ilgų diskusijų nutarta Kauno miesto ikūrimo dieną švęsti gegužės 20-ąją.

Ši kartą Kauno dienos šventė truks keturias dienas, prasidės Muzikiniame Teatre miesto ikūrimo istorijos paminėjimu, bei naujos miesto vėliavos įteikimu. Vėliavą miesto vadovams įteiks Prezidentas Valdas Adamkus.

Vėliau teatralizuota eisena žygiuos iš Laisvės Alėjos į Rotušės Aikštę. Kauno ikūrimo dienos šventei numatyta daug renginių ir jaunimui ir senimui. Renginiai vyks ir Nemuno saloje, ir Nemuno bei Neries santakoje, ir Rotušės aikštėje, ir Laisvės Alėjoje, Ažuolyne, ir S. Girėno ir S. Dariaus stadione.

Kaune koncertuos daug jaunimo mėgstamų muzikantų, Kauno teatrų aktoriai, teatro lėlės bei kaukės žygiuos paraduose, gros kapelos, vyks varžybos ir varžytuvės, bus gėlių paradas.

● Jau penktus metus geriausi Kauno apskrities žurnalistai apdovanojami tautodailininko Brunono Tomano sukurtais "Gintariniais parkeriais". Šiemet geriausia publiciste pripažinta "Kauno dienos" žurnalistė Audronė Kanapickienė, geriausia aktualijų autore – Virginija Grigaliūnienė iš "Akistatos". LTV laidos "Septynios Kauno dienos" operatorius Antanas Budrys taip pat tapo geriausiu. "Gintarinis parkeris" įteiktas ir Prienų rajono laikraščio "Gyvenimas" žurnalistei Stanislavai Morkūnienei.

Geriausia jaunąja žurnaliste pripažinta studentų laikraščio "Savas" redaktorė Austė Stoškutė. Iškilmingai į Lietuvos Žurnalistų Sąjungą priimti trys nauji nariai. Dabar Žurnalistų Sąjungos skyriui priklauso 190 žmonių.

/Ištraukos iš rektoriaus prof. V. Kaminsko straipsnio "Universitas Vytauti Magni" leidinio, pavadinto "Dešimties metų kelias ne tik rožėmis klotas")

1989 m. balandžio 28 d. Lietuvos ir išeivijos mokslininkų konferencijoje "TAUTINĖ AUKŠTOSIOS MOKYKLOS KONCEPCIJA IR KAUNO UNIVERSITETAS" paskelbtas Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo aktas. Tų pačių metų liepos 4 d. tuometinės Aukščiausiosios Tarybos sesijoje buvo priimtas įstatymas dėl Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo, o liepos 22 d. Ministrų taryba įregistravo universiteto laikinąjį Statutą.

Liepos pradžioje įvyko ir stojamieji egzaminai, o rugsėjo 1 d. 177 pirmakursiai, sėkmingiausiai išlaikę konkursinius egzaminus iš 805 stojančiųjų, pradėjo mokslą trijuose atkurto universiteto fakultetuose: Humanitarinių mokslų, Ekonomikos ir Tikslųjų mokslų.

Dešimties metų laikotarpis – tai nedidelė atkarpėle universitetų, kaip mokslo ir kultūros židinių, kelyje, prisimenant, kad aukštojo mokslo ištakos Europoje siekia XII a. pabaigą ar XIII a. pradžią. Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimas sutapo su tautos atgimimu, Lietuvos valstybingumo atstatymu, todėl šiame universitete gimusios idėjos ir naujos ženkliai įtakojo visos šalies ir mokslo studijų sistemos pertvarką ir plėtotę.

Atkurtas Vytauto Didžiojo universitetas buvo antrasis universitetas tuometinėje, dar sovietų okupuotoje Lietuvoje, bet pirmoji aukštoji mokykla, nepriklausoma nuo valdžios institucijų. Todėl jau tada buvo galima garsiai pareikšti, kad svarbiausia universiteto veiklos nuostata yra akademinė laisvė, pagrindinis tikslas – rengti Lietuvos mokslui, kultūrai, švietimui ir ūkiui humanistinės orientacijos, plataus profilio absolventus, suvokiančius savo sprendimų prasmę ir atsakomybę.

Kartais žiniasklaidoje ir net akademinuose sluoksniuose bandoma įpiršti mintį, kad 1989 metų balandžio 28 d. aktu buvo atkurtas ne tarpukario Vytauto Didžiojo universitetas, bet ikurtas visiškai naujas universitetas. Reikia, matyt, dar kartą priminti tuometinės Aukščiausiosios Tarybos 1989 m. liepos 4 d. priimtą įstatymą "Dėl Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo", kurio pirmasis straipsnis skelbia: "atkurti Vytauto Didžiojo universitetą ir suteikti jam savarankiškos aukštosios mokyklos statusą". Prisiminkime ir tai, kad tais metais po Vytauto Didžiojo vėliava nepanorėjo vienyti nė viena tuometinė Kauno aukštoji mokykla, nors visų jų šaknys-1922 m. vasario 16 d. atidarytas Lietuvos universitetas, gavęs Vytauto Didžiojo vardą 1930 m. birželio 7 dieną. Todėl universitetui teko atsikurti iš nieko, jis neatgavo nei vieno pastato, nei vienos laboratorijos, nei vienos knygos, priklausiusių buvusiam Vytauto Didžiojo universitetui.

1989 metų pabaigoje Čikagoje ir Kaune išrenkamas aukščiausiasis universiteto sprendžiamas organas – Atkuriamasis senatas. Tai buvo unikalūs dariniai, susidedantis iš 48 Lietuvos ir 48 išeivijos mokslininkų, nusipelnusių mokslui bei kultūrai ir aktyviai palaikiusių universiteto atkūrimo idėją. Todėl visiškai suprantama, kad universitete gimusios naujos, lėmė ne tik jo raidą, bet ir 1990 m. kovo 11 aktu nepriklausomybę atkūrusios mūsų valstybės aukštojo mokslo sistemos reformą. Vakarietiškos, demokratiškos ir liberalios sistemos formavimuisi įtaką turėjo ir tai, kad pirmuoju atkurto universiteto rektoriumi 1990 m. gegužės 24 d. buvo išrinktas Kalifornijos universiteto Los Andžele profesorius Algirdas Avižienis.

/žiūr. 3 psl.....)

SPAUDOS DIENA KAUNE IR SIURPRIZAS

Jau šestą kartą Lietuvos Žurnalistų Sąjungos Kauno skyrius rengia tokią šventę. Pernai susiburta Kauno Rotušėje, tad šiemet Kauno skyriaus pirm. Vidas Mačiulis buvo užsiminęs, jog šventė bus kukli - apdovanojimai, pagerbimas, alučio kauselis, žirnių samtelis... Netikėtai visi buvo nustebinti prie Kauno žurnalistų namų V.Putvinskio gatvėje pakvipo šašlyku, ant stalo atsirado ir lasišos, ir "šio to" stipresnio. V.Mačiuliui taip pat buvo savotiška staigmena: "Gana netikėtai pasisiūlė paremti šventę "Kaišiadorių paukštynas", "Nakties magija", o jau anksčiau Pirmojo pulko kariai buvo žadėję išvirti košes, "Ragutis" - pavaišinti alumi, "Gambrinus" ir "Širvena". Tad sakiau, jog švęsim kukliai, bet va..."

YPATINGŲ GABUMŲ MUZIKAI

Penki Kauno Juozo Naujalio Muzikos Gimnazijos auklėtiniai pripažinti laureatais Paryžiuje Nikolajaus Rubinstaino IV Tarptautiniame Pianistų Konkurse.

Pirmąsias prizines vietas bei diplomus pelnė ketvirtokai Domas Paulavičius ir Lukas Paulavičius, šeštokas Tauras Olsauskas ir aštuntokas Kęstutis Pavalkis.

Dvyliktos klases moksleivė Giedrė Muralytė apdovanota trečios vietos diplomu. Konkurse dalyvavo 50 gabiausių jaunųjų pianistų iš Vokietijos, Bulgarijos, Slovakijos, Rusijos, Baltarusijos, Ispanijos, Prancūzijos, Latvijos ir Lietuvos.

RŪPINASI 2000 METŲ PROGRAMA

Vyriausybė patvirtino 2000 metų prioritetinių programų sąrašą, pagal kuri daugiausia lėšų bus skiriama darbo užmokesčio didinimui ir socialiniams reikalams. Šiame sąrašo - švietimo, mokslo ir meno darbuotojų darbo užmokesčio padidinimas, Socialinės Apsaugos ir Darbo Ministerijos vykdomos socialinio draudimo įmokų padengimo programos, susijusios su mokyklų bazės stiprinimu. Valstybinės tarnybos reformos bei Policijos reformos programos.

• JAPONIJOJE, birželio mėn. pradžioje vyks paroda, kurioje pirmą kartą pasirodys 18-kos Lietuvos įmonių su tekstilės, stiklo, baldų gaminiais.

Tikimasi, kad japonus pavyks sudominti ypač su lino ir stiklo dirbiniais.

(.....atkelta iš 3 psl. UNIVERSITETAS...)

Jau 1990 metų pabaigoje buvo pradėtos tada Lietuvai naujos kelių pakopų studijos, kurias baigus suteikiami bakalauro ir magistro kvalifikaciniai laipsniai, taip pat daktaro mokslo laipsnis. Buvo įvesta bendrauniversitetinė pirmųjų dviejų metų humanitarinio ir fundamentinio lavinimo programa, kurios pagrindinis tikslas - visapusiškai išsilavinęs, laisvas, kūribingas žmogus. Liberaliųjų studijų principas, kai priimama ne į specialybes, o į studijų kryptis, kai studentas pats sudaro savo studijų planus, o specialybę galutinai pasirenka po pirmųjų dviejų studijų metų, ir šiandien išlieka Vytauto Didžiojo universiteto išskirtiniu bruožu.

Ir dabartiniu universiteto Senatu, kuri sudaro 45 universiteto, asocijuotų institutų ir išeivijos mokslininkai galėtų pasididžiuoti daugelis Europos universitetų: 35 senato nariai yra habilituoti daktarai, profesorai; senatorių tarpe - 10 Lietuvos mokslų akademijos narių, 5 Lietuvos mokslo tarybos nariai, 10 išeivijos mokslininkų, dirbančių ar dirbusių garsiuose Šiaurės Amerikos ir Vakarų Europos universitetuose.

Todėl akademinei bendruomenei nesuprantami kai kurių pareigūnų, atsakingų už mokslą ir studijas valstybėje, bandymai sumenkinti universitetų senatų, kaip aukščiausiųjų sprendžiamųjų institucijų, vaidmenį, siekis administruoti universitetus, siaurinti jų autonomiją, žeminti aukštojo išsilavinimo standartus Lietuvoje. Prisimindamas 1991 metų vasario pradžią, kai smelio maišais apsuptoje Aukščiausioje taryboje - Atkuriamajame Seime buvo priimamas Mokslo ir studijų įstatymas, kurio dėka pavyko vieniems iš pirmųjų Rytų ir Centrinėje Europoje pertvarkyti aukštąsias mokyklas, idiegiant jose vakarietišką sistemą, tikiu mūsų valstybės politikų išmintimi ir atsakomybe. Suprantu, kad akademinei bendruomenei pasirengusi aktyviai dalyvauti parengiant mūsų valstybės ateities planus, tam skirdama stipriausias intelektualines pajėgas.

1993m. birželio 10d. atkurtas universitetas išleidžia pirmąją bakalauro laidą - diplomai įteikiami 166 absolventams. Netruko prabėgti dveji metai, ir 1995m. birželio 16d. įteikiami pirmieji 143 magistrų diplomai. Po nepilnų ketverių metų - 1999m. kovo 19d. jau galėjome pasidžiaugti, kad pirmosios laidos absolventė Irmina Matonyte apgynė daktaro disertaciją, nors pati pirmoji daktaro disertacija universitete, buvo apginta dar 1993m. Priminsiu, kad atkurto universiteto diplomai jau įteikti daugiau kaip 2089 bakalauroams, 740 magistrų ir 59 mokslų daktarams. Vis dėlto teisūs buvo 805 vaikinai ir merginos, kurie 1989 metų liepos pradžioje veržėsi į 175 pirmakursių vietas, o ne garsus Lietuvos matematiką, ilgametis Vilniaus universiteto rektorius, dažnai sakdavęs, kad "atkurtas Vytauto Didžiojo universitetas - tai tik daržinė su universiteto iškaba".

1998m. birželio 19-oji taip pat įeis į atkurto Vytauto Didžiojo universiteto istoriją - leista pirmoji teisės magistrų laida. Po 58-rių metų pertraukos pratęstos tradicijos vieno garsiausių tarpukario Vytauto Didžiojo universiteto fakultetų - Teisių fakulteto, kuris 1940m. saulyje buvo perkeltas į tik ką atkurtą Vilniaus universitetą. Mes džiaugiamės, kad teisės studijų plėtotę Universitete parėmė Vyriausybė, o įstatymiškai įteisinant mūsų absolventų, beje parengtų pagal naują, Lietuvai neįprastą teisės studijų modelį, statusą, svarius žodžius tarė Jo Ekselencija Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus ir Seimo pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis. Nuoširdus ačiū jiems!

Tikrai nerasime Lietuvoje kitos aukštosios mokyklos, kurioje per dešimtmetį studentų ir dėstytojų skaičius išaugtų daugiau kaip 20 kartų. Dabartiniame universitete yra 7 fakultetai ir 2 institutai, kurie jungia 26 katedras, 15 mokslo ir studijų centrų, taip pat Kauno botanikos sodas, turintis unikaliausias augalų kolekcijas Lietuvoje. VDU tapo humanitarinių ir socialinių, teologijos ir menų, politikos ir teisės mokslų centru Kaune. Išplėtos ir modernios tikslųjų mokslų studijos - informatika, aplinkotyra, biologija, matematika, fizika.

1999m. pradžioje universitetas turėjo beveik 3800 studentų, magistrantų, doktorantų, kurie gali pasirinkti 24-ias bakalauro, 34-ias magistro ir 19-ka daktaro studijų programų. Nors kasmet didinaime priimamų pirmakursių skaičių - nuo 177 pirmaisiais mokslo metais iki 870 dešimtaisiais, tačiau išlaikėme lyderio poziciją pagal stojančiųjų konkursą - vidutiniškai apie 4 pretendentai į 1 vietą.

Prioritetinėmis universitete tapo aukštesnio lygio

studijos - magistrantūra ir doktorantūra, reikalaujančios aukštos pedagoginio mokslo personalo kvalifikacijos, studijų ir mokslo vienovės. Todėl neatsitiktinai 1993m. gruodžio 17d. Universiteto iniciatyva buvo įkurta pirmoji Lietuvoje mokslo ir studijų asociacija, kurios steigėjai - Vytauto Didžiojo universitetas ir 7 mokslų institutai: Lietuvos istorijos, Lietuvių kalbos, Lietuvių literatūros ir tautosakos, Lietuvos filosofijos ir sociologijos, Biochemijos, Matematikos ir informatikos, Puslaidininkių fizikos. Vėlesniais metais į šią asociaciją įstojo Psichofiziologijos ir reabilitacijos, Architektūros ir statybos Lietuvos miškų institutai. Universitete dėstantys institutų mokslininkai kasmet sudaro apie 15 procentų pedagoginio personalo, jie vadovauja kas antram universiteto doktorantui. Šiandien kas ketvirtas universiteto studentas - magistrantas arba doktorantas.

1998m. sausio 30d., minint Lietuvos universiteto bibliotekos įkurimo 75-metį, universiteto biblioteka persikėlė į naujas, moderniai įrengtas patalpas. Biblioteką teko kurti iš naujo - kaip jau minėjau, atkurtasis VDU neatgavo ne vieno leidinio iš savo dar 1923m. įkurtos bibliotekos, kurios fonduose, prieš 1950m. uždarant universitetą buvo daugiau kaip 400 tūkst. leidinių ir turtingas rankraštynas. Dabartiniu metu universiteto biblioteka jau turi per 100 tūkst. leidinių, įrengtos 6 skaityklos su 335 darbo vietomis ir 48 skaitytojų paslaugoms skirtais kompiuteriais, įjungtais į interneto tinklą. Nemažą bibliotekos fondo dalį padovanojo išeivijos lietuviai, lešomis biblioteką parėmė Atviros Lietuvos Fondas, Julija ir Emilis Sinkiai.

Dar 1991 metais rugsėjo 18d. atkurtas VDU Garbės daktaro vardo teikimo iškiliausioms mokslo, kultūros, politikos asmenybėms statusas. Pirmaisiais atkurto universiteto Garbės daktarais pripažinti prof. Vytautas Landsbergis, Nobelio premijos laureatas poetas Ceslavas Milosas ir ambasadorius Stasys Lozoraitis. Vėlesniais metais Garbės daktaro vardai suteikti profesoriams kunigams Antanui Liui- mai ir Antanui Rubšui, profesoriams Marijai Gimbutienei ir Zigmui Zinkevičiui, poetams Bernardui Brazdžioniui ir Alfonsui Nykai Niliūnui, daktarams Antanui Razmai ir Adolfui Damušui, kinomenininkui Jonui Mekui.

VDU daktaro regalijos įteiktos žymiam istorikui, Viskonsinos universiteto profesorui Alfredui Erichui Sennui, kurio tėvas - kalbininkas Alfredas Sennas buvo tarpukario Vytauto Didžiojo universiteto profesorius. Taip pat Garbės daktaro regalijos įteiktos Kauno arkivyskupui metropolitui, Katalikų teologijos fakulteto Didžiajam Kancleriui Sigitui Tamkevičiui. Taip įvertinti Jo Ekselencijos nuopelnai po grindžio sąlygomis leidžiant sovietų okupuotoje Lietuvoje "Katalikų Bažnyčios Kroniką" ir atgaivinant "Aušrą". Universiteto bendruomenės vardu nuoširdžiai sveikinu naujus VDU Garbės daktarus.

Atkūrus universitetą, kauniečių vaikams atsirado puiki galimybė gimtajame mieste studijuoti humanitarinius mokslus, menus ir teologiją, teisę ir politikos mokslus, modernius tiksluosius mokslus. Šiandien kas antras universiteto studentas yra kaunietis.

Universiteto bendruomenė tikisi, kad dabartiniai Kauno miesto vadovai supranta universiteto svarbą miestui ir regionui, suvokia, kad Diplomatinės mokykla "laikinajai sostinei" suteiktų daugiau galimybių išlaikyti bent jau antrojo šalies miesto statusą nei patogus kabinetai savivaldybės prekybos ir verslo skyriui. Su nuoskauda širdyse mes žvelgiame į kitą Donelaičio gatvės pusę, kur stovi privatizuoti, o gal "prichvatizuoti" buvusių valstybinių projektavimo institutų "Pramprojektas" ir "Miestoprojektas" rūmai, žinodami, kad vienam Vytauto Didžiojo universiteto studentui auditorijose tenka 3 kartus mažiau vietos nei kitose šalies aukštosiose mokyklose, o 10 dėstytojų turi dalintis vienu stalu.

Dėkoju universiteto dėstytojams ir darbuotojams kurie savo nuoširdžių darbu per dešimtmetį sukūrė Lietuvos žmonių aukštai vertinamą Universitetą, ypač tiems, kurie dar pirmaisiais 1989-iais mokslo metais patikėjo, kad vizija taps tikrove. Didžiuojuos išeivijos lietuviams ir lietuviams, kurie, palikę užjūryje šiltus namus, kentę šaltį ir nepriteklius, kartu su mumis išgyveno sausio 13-naktį ir Maskvos rugpiučio pučo dienas. Džiaugiuos Vytauto Didžiojo universiteto studentais ir absolventais, kuriems šis universitetas - geriausias Lietuvoje. Garbė Lietuvos valdžios vyrams, kurie palaikė ir stiprino atkurtą Universitetą per pirmąjo veiklos dešimtmetį.

Sėkmės Tau, mūsų Alma Mater būsimuose dešimtmečiuose ir šimtmečiuose!

VIENA LIETUVOS OPEROS KUREJU, PRIMADONA

ELZBIETA KARDELIENE

mirė 1999 m. gegužės mėn. 7 d., Montrealio priemiestyje, Verdun'e, po ilgų metų įvairaus negalavimo, artėdama prie 99-tųjų savo gyvenimo metų. Galutinai ją pakirto vėžio liga.

Ją lankė jos gerbėjai, pakaitomis artimesni bičiuliai, Seselės, ypač, artimiau susidraugavusi Sesuo Paulė.

Elzbieta Kardelienė mirė ramiai, slaugės jai paskutinėmis dienomis iš garsiajuostės grojo jos mėgstamą muziką.

Kaireje- Violeta,
opera "Traviata"

Desineje-
Lakme, op. "Lakme"
su Kipru Petrausku

Po debiuto "Traviatoje", Violetos rolėje, Elzbieta Kardelienė nuo 1930 m. ligi 1944 m. vasaros dainavo visose Lietuvos Valstybinės Operos spektakliuose - Kaune ir Vilniuje, pirmąsias koloratūrines arijas: Violeta (Traviata), Julija (Romeo ir Julija), Eudokija (Žydė), Rozina (Sevilijos Kirpėjas), Džilda (Rigoletto), Lakmė (Lakmė), Lėlė (Hofmano Pasakos), Norina (Don Pasquale), Manona (Manon), Cerlina (Fra Diavolo), Marta (Marta), Gulbė (Car Saltan), Miuzeta (Bohema), Suzana (Figaro Vestuvės), ir kt.

Iš viso, dainavo 22 operose (apie 600 spektaklių). Su "Traviata" ir "Sevilijos Kirpėju" gastroliaavo visuose didesniuose Lietuvos miestuose, dalyvavo soliste Rossini Oratorijoje "Sabat Mater" ir simfoniniuose koncertuose. Šalia to, yra koncertavusi Pabaltijo valstybių sostinėse, Italijoje - Romoje, Rusijoje - Piatigorske, ir daugelyje Vokietijos miestų.

Pasirinkus nepataikauti sovietinio okupacinio režimo valdai, kartu su savo vyru Jonu Kardeliu, teko pasakyti sudiev Lietuvos žemei, sudiev taip stipriai išsiskleidžiančiai Lietuvos Operai, sudiev kolegoms, nežinant kur vėl besusitiktų: V. Gri-gaitienei, A. Dambrauskaitei, J. Vencevičaitėi, V. Jonuškaitei-Zaunienei, A. Dičiūtei.... Sudiev operų partneriams solistams K. Petrauskui, A. Kutkui, St. Dautartui, St. Santvarui, J. Mažeikai, Vl. Baltrušaičiui, J. Katelei, Ant. Kučingiui, Ip. Nauragiui...

Dalis Lietuvos Operų solistų irgi pasitraukė 1944 m. nuo sovietų režimo ir 1947 m., sugebėjo Detmoldo Casino teatre pastatyti G. Rossini operą "Sevilijos Kirpėjas". Čia pagrindinius vaidmenis atliko E. Kardelienė, J. Vencevičaitė, Vl. Baltrušaitis, A. Kutkus, Ip. Nauragis, Vl. Puškorius ir V. Bražėnas. "Sevilijos Kirpėjas" aplankė didžiąsias lietuvių priverstinių išeivių stovyklas Vokietijoje, prieš išsiskirstant, nesulaukus tikros pokarinės taikos, po įvairius kraštus ir kontinentus.

Elzbieta Kardelienė buvo viena iš Detmoldo Lietuvių Operos organizatorių. Abiems premjeriniams spektakliams grojo simfoninis orkestras. Muzikine dalimi rūpinosi dir. Al. Kučiūnas, režisavo Al. Kutkus, kostiumus ir stilingas dekoracijas sukūrė V. Andriūšis. Entuziazmas, besirungiant su galima praradimo tamsa, buvo stiprus, pasitikėjo savo jėgomis. Tokiose neįtikėtinose sąlygose atsirado ir kas rūpintusi finansiniais reikalais: čia savo sugebėjimus

išbandė Juozas Kapočius, nepabijojęs rizikos. (Kaip gerai žinome, vėliau, Bostone jis pasireiškė dar stipriau, išleisdamas Lietuvių Enciklopediją).

Nuo 1948 m. lapkričio mėn. solistė Elzbieta Kardelienė, kartu su savo vyru Jonu Kardeliu pradėjo naują gyvenimą. Ji koncertavo Kanadoje (Montrealyje, Toronte, Hamiltone, Winnipege, Sudbury, Norandoje, ir kt., kur buvo lietuvių telkiniai. Taip pat JAV - Čikagoje, Cleveland'e, Bostone, Worcester'yje Rochester'yje, New York'e. 1949 m. Montrealyje ji atidarė savo bute muzikos studiją, kur mokė dainavimo, pianino ir muzikos teorijos.

Elzbieta Kardelienė buvo mūsų telkinio pažiba, koncertuodama visuose svarbiausiuose mūsų renginiuose, minėjimuose, Tada susirinkdavo virš 1.000 ir daugiau didžiojoje auditorijoje žiūrovų, ir kai vos sutildavo mūsų parapijos salėje. Ji suteikdavo pakilauš šventiškumo įvairių operų arijomis ir liaudies dainomis, harmonizuotomis ar sukurtomis lietuvių kompozitorių.

Manona, op. "Manon"

Primadonos ceremonias lyg tvirtino, kad esama tokio liuksuso mūsų neeiliniame, naujakurių gyvenime...

O ir pati solistė, ir jos vyras - "Nepriklausomos Lietuvos" ilgametis redaktorius, visuomenininkas, gyveno nesiskųdami, labai, labai kukliai...

Laidotuvių apeigos prasidėjo Montrealio AV P-jos bažnyčioje, gegužės mėn. 9 d. tradiciniu Rožiniu, kurį pravedė kleb. kun. K. Ambrasas, SJ. Dalyvavo artimiau Solistę pažinoję, viešnia Sesuo Paulė, dabar Sv. M. M. Nekalto Prasidėjimo Vienuolyno Šiaurės Amerikoje Vyresnioji, ją lydėjusi Seselė Oliveta, montrealietė Seselė Judita.

Iš Toronto atvyko Vanda Norvaišienė su sūnumi Šarūnu. Jos iniciatyva po Rožinio buvo surengtas Atsisveikinimo žodis. Ji pradėjo Sesuo Paulė, kuri pateikė savo šiltu atsiminimu pluoštą, kaip iš pradžių, paprašyta, padėdavo Elzbietai Kardelienėi vienu kitu reikalu, paskui, keičiantis jos sąlygoms ir sveikatai, tų reikalų atsirado daugiau. "Ir taip, nejučiomis susidraugavome", - kalbėjo Seselė Paulė, "su laiku ji man papasakojo visą savo gyvenimą". Kalbėjo apie jos dosnumą ir jos kelią nuo savarankiško gyvenimo į Slaugos Namus.

Slaugos Namus, kaip jie buvo pasirinkti ir kaip pati Elzbieta Kardelienė buvo jais patenkinta ir rami, kad bus nuolat aprūpinta, pagal reikalą.

KLB Montrealio Apylinkės vardu įgaliotas tarti žodį, kalbėjo Petras Adamonis. Žodis nebus pilnas, sakė jis stovint prie karsto a. a. Elzbieta Kardelienės ir neapreps jos asmenybės. Tačiau jis sustojo prie vieno svarbiausio - tai Montrealio lietuvių padėkos Mirusiajai už mūsų gyvenimo nuskaidrinimą daina ir giesmė. "Turbūt daug kas prisimename 1948-49 ir sekančius kūrimosi metus, kada suskambo Montrealyje Elzbieta Kardelienės daina. Kūrimosi laikai nebuvo lengvi, tad laukdavome koncertų ir eidavome į juos, džiaugėmės visais dainininkais. Laikraščiuose rašyta recenzijų apie atlikimą, o mūsų dauguma ne tik džiaugėmės, bet net ir stebėjomės, kad Elzbieta Kardelienė kiekvieną dainą dainuoja taip, kad net kiekvieną žodį gali suprasti.

Neapsiėjo Montrealyje nė vienas didesnis renginys ar didesnė šventė bažnyčioje, kur nebūtų skambėjusi Elzbieta Kardelienės daina ar giesmė. Mūsų dvasią užliedavome (žiūr. 5 psl.)

Jonas Kardelis, pagerbiant Elzbieta Kardelienę, po mokinių koncerto.

vo džiaugsmo spinduliais, nelengvą kasdienybę užmarstin nustumdavo, tolimesniam gyvenimui kelią palengvindavo.

Už visa tai mes visi Montrealio lietuviai, kurie esame čia ir kurie vėliau ją mintimis palydėsime, lenkiam jai šiandien galvas ir tariame AČIŲ.

Nors ir gimusi toli, į gyvenimą Elzbieta Raciborskaitė atėjo iš Baleišių, nuo Dusetų (Zarasų apskritys) visai netoli šakoto, mėlyno Sartų ežero. Dievas jai davė gražų balsą, o Sartų krikščiančios žuvėdros paskatino jį naudoti. Ir lyg per ūkanas prisimenu mano kaimo apylinkių moterėles šnekant: matai, matai. Raciborskio Elzbieta jau per radiją dainuoja.

...Prisimenu, lyg tai būtų šiandien, prieš daugelį metų atsitikimą: vasarojame pas Gaurius Lakewood Lodge, St-Donat prie Lake Ouareau. Vasaros pavakary žiūrime į temstancio ežero tolumas ir kalbamės apie tėviškes ir kokie didžiausi atlidai būdavo Aleksandravėlėje, Antazavėje, Dusetose, Imbrade, kur prabėgo jaunystė. Toliau kalba nukrypo į giliausią rimtį...jos laukė rimta operacija...Tu tai jaunas, gal dar daug ko sulauksi, bet jei mane užklups mirtis čia? Lietuva pavergta, teks atsigulti šioje tolumoje, šaltoje, sunkioje žemėje. O kur tėviskė? Kur Zarasai ir lengvo smėlio kalneliai... Neprisimenu, ką tada jai atsakiau, gal kad Lietuva laisvės sulauks, didžiausio Elzbieta Kardelienės troškimo, ko ji ir sulaukė.

Ir kiek žinau, ji grįš į savo žemę. Laukia jos tėviškė, laukia jos ir Lietuvos Valstybės Operos Teatras paskutinei pagarbai.

Priimk jos dainą ir giesmę, jos gyvenimą, ir amžiną atilsį duok Elzbietai Kardelienai, Viešpatie".

Dainavimo ir muzikos mokinių vardu trumpą žodį tarė solistė Gina Čapkauskienė, pabrėžusi, kad visi Elzbieta Kardelienės mokiniai prisimena jos didelę meilę ir dainai ir jos besimokantiems.

"Nepriklausomos Lietuvos" Redakcijos ir darbuotojų vardu Birutė Nagienė prisiminė, kaip Elzbieta Kardelienė talkino anuometiniam "NL" redaktoriui Jonui Kardeliui vieninteliu anuo metu žiniasklaidos būdu: trumpų bangų radiju (nebuvo juk televizijos, o retas mokėjo anglų ar prancūzų kalbas. Jei kas ir mokėjo, nebuvo už ką nusipirkti kitakalbių laikraščių...).

Pagaudama rusų kalba pasaulines žinias ji jas perduodavo redaktoriui, savo Jonui.

Nuolatinė jos talka laikraščiui pasirodydavo ir per anuomet vykusius Spaudos Vakarus. Ji juose dainuodavo, linksmi

Dešinėje - solenizantė E. Kardelienė, Tėv. J. Kubilius, SJ ir tuometinė vargonininkė Mmė M. Rock.

dalyvaudavo ir dar vaišindavo savo legendiniu tortu: dideliu, kaip ratas, pilnu riešutu, šokolado, kremo, romo ir rojaus obuolių, išvirtų sirupe. Jį pasitikdavo gausiais plojimai, o jie kas jį išlošdavo - negalėdavo atsiginti nuo ragautojų.

Elzbieta Kardelienė buvo linksmo būdo ir galėdavo vaizdžiai papasakoti apie įvairius nuotykius teatre. Kartą paraginta, kad surašytų tas visokias istorijas, ji juokėsi ir purtė galvą, sakydama, kad dar peranksti...

Jos mylimoje arijoje skamba žodžiai:

"Aukštai mes pakelkime taure
linksmybių ir spauskim karštai
ją prie lūpų..."

Taigi, buvo ir čia rasta linksmybių taure, kad ir su praradimo taure - gyventa nauju gyvenimu, o Elzbieta Kardelienės meilė operai ir muzikai buvo jos optimizmo taure. Tik ilgos ligos taure buvo - kitokia.

"NL" darbuotojai ją atsimena ir atsimins. Išsėkis ramybėje."

Paskutinis atsisveikinimo žodis tartas Vandos Norvaišienės:

"Šiandien, kada sakome paskutinį žodį Operos solistei Elzbietai Kardelienai, sakome atsisveikinimo žodį mūsų generacijos narei, kuriai, kaip ir daugeliui mūsų, su liūdesiu teko nešti išvietinto žmogaus statusą.

Retai lietuvių galėtume sutikti, kuris nebūtų pažinęs ar girdėjęs apie ELZBIETĄ ir JONĄ KARDELIUS, Lietuvoje ar išeivijoje.

1949 m., rudenį, Montrealio padangėje pasirodė nauji žmonės. Vienas aukštas, plikagalvis, su juo malonios šypsenos moteris. Tai buvo Elzbieta ir Jonas Kardeliai.

Kurtis jie pradėjo vargingai, kukliai, kaip ir mes visi. Elzbieta ir Jonas, būdami profesionalai, dainininkė ir žurnalistas, savo buto duris atidarė lietuviškajam, kultūriniam gyvenimui. Ten vykdavo įvairios repeticijos, posėdžiai, pasitarimai ir privatus subuvimai. Taip ir man teko juos pažinti.

Kartą sutikau poniją Elzbieta Verdunę. Ji sako man: "Kalėdos arti, ateik pas mus Kūčioms, bus linksmiau kartu." Nuvykusi pastebėjau, kad ir visi kiti svečiai buvo vieniši, kaip ir aš. Pasveikinusi visus poniją Elzbieta pasiguodė, kad tikriausiai, neužteksime šakučių... Pasidalinom.

Ačiū Tau, mieia ponija Elzbieta už aną tylų Kūčių vakarą, už atjautimą vie-

nišo žmogaus.

Ačiū už giesmes ir dainas.

Ačiū ir už tai, kad galėjau Jus pažinti.

Salomėja Neris rašė:

Ir vienąkart, pavasari,
Tu vėl atjosi drąsiai,
O mylimas pavasari,
Manęs jau neberasi..."

Lauke dar vienas kitas stoviniavo, šnekučiavosi. Prisiminė, kaip Elzbieta Kardelienė rūpinosi ir savo dideliu ir vis didėjančiu katinu Pūkiu, kuris nuo jos nesitraukdavo.

Prisiminė, kaip pirmą kartą atvyko koncertuoti į Montrealį garsusis tenoras solistas Virgilijus Noreika. Didelė auditorija buvo pilnutėlė. Solistas žavėjo puikiu balsu ir dainavimu. Koncertui pasibaigus, solistą Virgilijų Noreiką pasveikinti į sceną atėjo ir Elzbieta Kardelienė. Įteikdama dovanėlę, pasakė, kad ir ji dainavo Lietuvos Operoje - Nepriklausomos Lietuvos Operoje, ir linkėjo, kad vieną dieną vėl bus galima dainuoti, vėl Nepriklausomoje Lietuvoje. Kilo furoras: publika pašėlusiai plojo, solistas Virgilijus galantiškai nusilenkė jai šypsodamasis, o solistus "lydėję" - nežinojo kur dėtis iš baimės...

Gegužės mėn. 10 d., pirmadienį vyko gedulinės pamaldos, susirinkus nemažam būriui tautiečių.

Mūsų AV P-jos Choras, vadovaujant muz. Laurenti Diintcharadze, solistams

Ginai Čapkauskienei, Antanui Kebliui. Visų nuostabai pasigirdo ir Antano Mickaus perrašyta Elzbieta Kardelienės įdainuota Schuberto "Ave Maria". Mišios baigtos choline giesme "Libera".

Karstas su palaikais palydėtas į Cote des Neiges kapinių krematoriumą. Urna su palaikais bus nugabenta į Čikagos Lietuvių Kapinės prie Elzbieta Kardelienės vyro, žurnalisto ir buv. "NL" redaktoriaus ten laikomos urnos.

"LITE" yra atidaryta sąskaita, pavadinta ELZBIETOS KARDELIENĖS FONDAS, nr.6055, skiriamas gabiems, besimokantiems dainininkams Klaipėdos Universiteto Muzikos Fakultete.

Laidotuvių metu buvo surinkta ir įnešta šion sąskaiton \$ 487.56.

Tikime, kad dar bus ne viena puiki solistė, išaugusi mūsų Tėvynėje, kuri dainuos, kaip ir a.a. Elzbieta Kardelienė, pirmą kartą Lakmę, Suzaną, Manoną... Mūsų Lietuvos Operos pačią pirmąją šių rolių dainininkę.

Lietuvoje

VILNIAUS FESTIVALIS 99 JAU SKELBIA PROGRAMĄ

Vis didesnio tarptautinio dėmesio susilaukianti tradicinė muzikos šventė - "Vilniaus festivalis" - šiais metais prasidės birželio 2d. ir truks iki liepos mėn. 6-osios - Mindaugo Karūnavimo-Lietuvos Valsybės Dienos.

Komentuodamas festivalio programą Lietuvos Valstybinės Filharmonijos generalinis direktorius Gintautas Kevišas, pareiškė, kad festivalio rengėjai nutarė išlaikyti 4 pagrindinius programoje atliekamus specialiai jam užsakytus naujus kūrinius: dvidešimtojo amžiaus muziką, taip pat lietuvių kompozitorius ir lietuvių atlikėjus.

• NOBELIO LITERATŪROS LAUREATAS bus pagerbtas numatomu š.m. birželio mėn. 12d. atidarytu kultūros centru Kėdainių rajone, Šateinių miestelyje poeto laureato Czeslaw Miloszo gimtinėje, įrengtame didžiuliam svirne, vyks literatūros vakarai, renginiai spektakliai, susitikimai su rašytojais ir poetais.

Prez. Valdas Adamkus pernai jau buvo įmūrijęs simbolišką plytą į būsimą centro patalpą.

Atidarymo iškilmėse tikimasi pamatyti ir patį poetą, kuris šiuo metu gyvena JAV-ėse.

Ar poezija ir bendrai kūryba turėtų likti (ar tapti) tikrai elitui prieinama, kuomet dar didelė dalis gyventojų vis sugeba sudėti sakinius, nors skaityti, bent suaugę, reikia manyti, visi gali.

Giliai neramina tai, kad mažesnė miestų apylinkėse ir šiaip už miesto ribų, gyventojai nepajegia dėl skurdo, ar kitų įvairių priežasčių, leisti vaikus į mokyklą, suteikti prasmingo ir lavinančio, įdomaus laisvalaikio galimybes ypač nulinės.

Ar nebūtų tokias, kad ir naujai steigiamų centrų (kaip čia minimas) patalpas, kaip nors kad ir dalinį laiką panaudoti vaikų ir jaunimo raštingumo, kūringumo lavinimui. Bent nuolat būtų panaudojamos patalpos, suteikiančios kultūringą aplinką, nereikėtų ieškoti ar investuoti tų, ir šiaip trūkstančių lėšų, kokiai patalpėlei atstatyti. Ar tai būtų taip sunkiai įgyvendinama, kad ir į pensiją išėjusių talka? Tik reikia daugiau iniciatyvos.

6 psl.

LIETUVOS IR VAKARŲ EUROPOS ELEKTROS SISTEMOS

Vyriausybė patvirtino sąlygas antrajam konkursui dėl strateginio investuotojo, kuris turės įgyvendinti Lietuvos ir Vakarų Europos elektros energetikos sistemų sujungimo projektą. Projekte gali dalyvauti Lietuva, Lenkija ir Vokietija, kaip Lietuvos dalis turi būti įtraukta Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė. Projektu susidomėjo bendrovės "National Power" (Didžioji Britanija), "Enron Europe" (JAV), "Siguler Guff & Company" (JAV), "Stella Vitae" (Lietuva ir Rusija), "Halfslund" (Norvegija), "Alstrom" (Prancūzija) ir tarptautinė audito bendrovė "Price Waterhouse Coopers".

Strateginis investuotojas turės būti priimtinas ir Lietuvai ir Lenkijai. Konkurso laimėtoja paaikšės birželio pradžioje. Beje, per netrukus vyksiančias derybas su Lenkija paaikšės, ar iš viso bus reikalingas strateginis investuotojas. Pinigų šiam projektui būtų galima rasti ir be jo.

ĮDOMI LIUDVIKOS DIDŽIULIENĖS ASMENYBĖ

/tęsinys/

UŽVYLYS

Gražiai ir linksmai pasviešėjus, turėjau potam ilgai ir gaudžiai gailėtis. Du studentu, kunigo Vienažinskio broliu, Norbertas ir Juozapas, atvažiavę unt mano dėdę (tetulėną) p.A., buvusį jų gimnazijos draugą, šiemet baigę Petrapilio universitetą; jie ten pat gauna geras vietas ir sumanę, net tvirtai pasketinę, vest lietuvaite. Per visas atostogas dailė, ieškoję, bet niekur neradę. Girdėję čionai esant ieškamoja ir ar žinaš apie ją mielas jų draugas? P.A. apsakęs apie mane, parodęs fotografiją - labai patikus abiem; prašę nuvežt ir supažindint; labiausia prašęs Norbertas. Bet Adomavičius atsakęs, manęs nesą namie. Čia belikę tik apgailistaut šiemet, nes už kelių dienų turia būtinai grįžt sostapilėn. Už metų vėl atvažiuosiu ir tada pirmas Norberto žygis būsiąs atvažiut Rokiškin, supažint su ta lietuvaite ir žūt-būt be jos Petrapilėn nebegrižt.

Kada man parvažiavus dėdė visą tą atsitikimą apsakė, taip nusiminiau, lyg visą savo laimę praradus. Lietuviai! Baigę universitetą! Kunigo poeto broliai! Ak, kokia laimė! Bet man gal ji neskirta... Dėdė ir tetulė ramina mane kitą vasarą vėl jų sulauksiant. Ir taip aš emiau nusmąnt Norberto Vienažindžio sužadėtinę.

Tadaušas Lapelis atėjo pasigirt laimėjęs bylą - ganyklas pripažinę sodeliečianį, apskapčiavoję ir jau gana. Mano tėvelius ir mane ta žinia labai nudžiugino; todėl širdingiausiai sveikinom Lapelį, linkėdami jam visame kame geriausio pasisekimo. Aš tos progos pasgavus, pasgyriau būsimą savo pažinčią. Lapeliui taip pat buvo malonu girdėt, jog galų gale mano svajonės įvyksią. Geras žmogus. Jis man visados tik gera trokšdavo.

POĖTĖ

-Dabar, sako jis: tokion giminėn pakliuvus ir Tamsa liksi rašytoja, poėte.

-Tik prašau nejuokaukit, aš to nemėgiu.

-Be juokų, be juokų. Kas pamato Tamstos atsakymą, duotą man ant Vienažinskio eilučių:

"Pasakyk man, panaitėle,

Ar tu mane myli?

Tiek jau kartų tave klausiau,

Ar tu man vis tyli!"

visi labai giria. Ir klebonas sakė, labai gražiai esą atsakyta; jis patarsiąs Tamstai pradėt rašyt jei ne

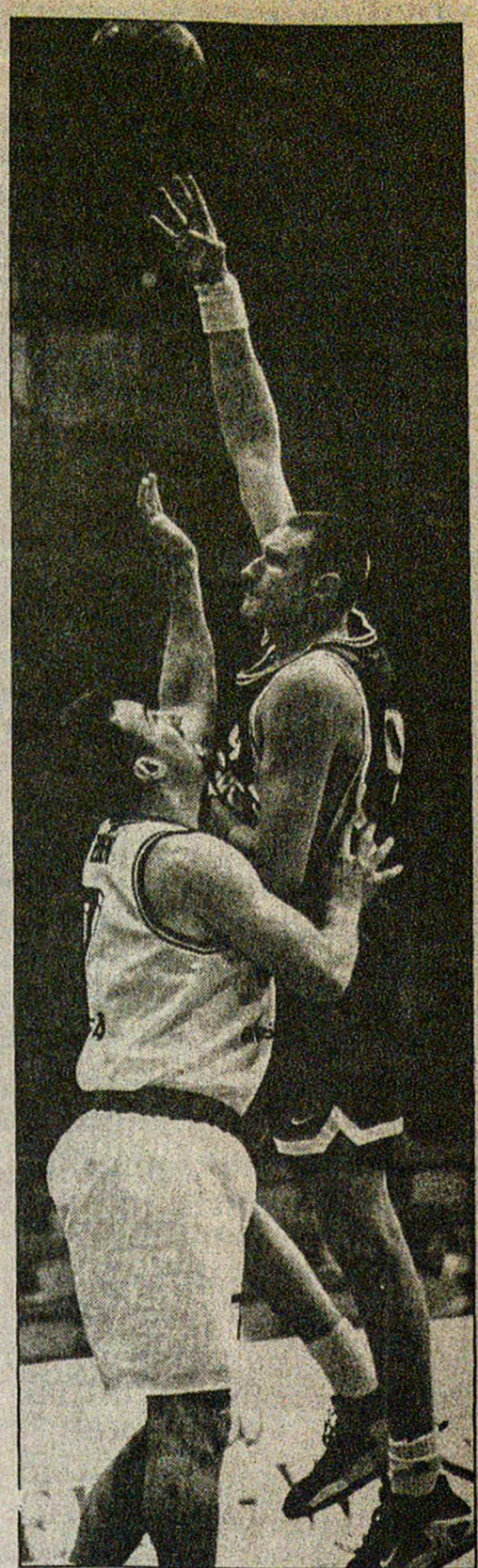
Tajus Ednis (kairėje) stebino varžovus savo prasiveržimais

"ŽALGIRIS, ŽALGIRIS",
"ŽALGIRIS"!!

Kauno "Žalgiris" baigė žygi per Lietuvą ir visą Europą. Kauniečiai savo aikštelėje laimėjo trečiąsias Lietuvos krepšinio lygos (LKL) finalo serijos rungtynes prieš Vilniaus "Lietuvos rytą" 89:79 (46:36) ir šeštą

kartą tapo LKL čempionais. Šio sezono LKL pirmenybėse "Žalgiris" laimėjo visas varžybas.

Žalgiriečiai šiais metais tapo Eurolygos, Šiaurės Europos krepšinio lygos (NEBL) parodomosios taurės bei LKL čempionais.

"Plannja Basket" krepšį atakuoja Eurelijus Žukauskas (dešinėje)

eilėm, tai proza. Klebonas tas eilutes sau pasiliko:
"Bernužėli-dobilėli, ir aš tave myliu,
Bet nemėgiu kvailos kalbos,
Užtatai ir tyliu.

Nekalbėk, nevargink manęs,
Nes man laiko gaila.
Mano širdis nė nejudą-
Ji netokia kvaila.

Jeigu tyliai sau sėdėsi,
Niekų nekalbėsi,
Žinok, mielas bernužėli,
Tu man nenusdėsi".

Po to pasikalbėjimo juokais, aš rimtai pradėjau manyt, iš tikrųjų galėsiąnt rašyt; rašyt - lietuviškai. Parašysiu ką nors gražaus, labai gražaus! O tema?, O temų turiu daug. Visokių apsakymėlių, net ir gražių apysakų. Tai kam tai liks? Kas, kur spausdins? Kas, kada skaitys? Vyskupo Valančiausko nebėra - Jisai išleisčių, liepęs išspausdint Prūsos. E dabar - niekur nieko. Eilės, dainelės, kaip va, kunigo Vienažinskio ar kunigo Strazdečio, tai eina iš lūpų lūpos, tai dainuojamos, tai deklamuojamos. Ot, rašysiu eiles! E gal geriau verst iš kitų kalbų? Prie to ir paslikau. Verciu iš Šilerio, Heinės, Mickevičiaus, Polio, Kondratavičiaus, Lermontovo; kartais ir savo kas pasiseka sudėstyt. Rašau, bet niekam nerodau. Tiesą pasakius, nėra nei kam; kartais tik Lapeliui.

Kamajų kunigai atavežė unt mum viešėtų ben tris savo parapijos klierikus. Man jie visi labai patiko; dėl to labiausiai, kad savo pavardžių neatinainė. Tai buvo pirmoja eilią klierikų kunigo Baranausko laidos.

Iš kitų svečių labiausiai man patiko Antanas Pavilanis, anykštėnas, labai gražiai išauklėtas, intelligentas ir - lietuvis, myliąs savo kalbą, savo pasakas ir dainas. Ben kiek paskačiau jam iš savo rinkinio dainelių. Tai jam labai patiko. Prašė net, kad leisčiau keletą nusrašyt. Aš mielai sutikau pati jam perrašyt ir nusiųst Kamajuos.

Didelis smūgis ušgavo mane, iš Rokiškio išvažiujant. Išgirdau Norbertas Vienažindys vedęs lenkę ir neilgai pagyvenęs, miręs. E brolis taip pat pasiskubinęs vest rusę ir šiemet nebeatvažiuosiąs Lietuvon. Štai, man ir Vienažindžiai! Štai man ir studentai "lietuviai" išsvajotieji! Labai nusiminiau. Momutė ir giminės ramina mane: aš gi nieko nepraradus, čia buvę žmonės nepažįstami, negražūs, e gal ir blogo būdo. Žinoma blogo būdo!

Taip ir prapuolė pirmosios mano svajones. Ir meilė. Ir viltis.

(Žiūr. 7 psl.)

Š.m. liepos mėn. 28 d. Lietuvos Jūrų Muziejus Klaipėdoje švęs 20 metų sukaktį. Ta proga paruošta lietuviškosios jūrininkystės ir laivybos istorijos nuolatinė paminkline paroda, užimanti 2 sales.

Yra paruoštas ir granitinis paminklas lauke, prie įėjimo į sales. Projektas konkursinis, jo viso įvykdymas kainuotų apie 15-16 tūkstančių JAV dolerių. Muziejus tiek lėšų neturi todėl skelbia vajų, kad suspėtų laiku atlikti projektą. Aukotojų pavardės bus išskaltos marmurinėje lentoje, prie paminklo. Aukų apyskaitą spausdins "Klaipėdos" laikraštyje. Aukus galima siųsti į Citibank N.A., New York, SWIFT: CITI US 33, Coit. acc. NO 36089473 "Beneficiary Lietuvos Jūrų Muziejus". Išsamesnės žinios šiuo adresu: P.A. Mažeika, P.O. Box 374 Pass Christian, MS 39571 Tel: 228-452-2222

PAKANKA DOKUMENTŲ APIE DUŠANSKIO VEIKLĄ

Lietuvos Gyventojų Genocido ir Rezistencijos Tyrimo Centras perdavė Lietuvos Generalinei Prokuratūrai papildomų archyvinų dokumentų apie N. Dušanskio veiklą, kuris nuo 1940 m. iki 1971 rugpjūčio mėnesio tarnavo MGB/KGB struktūrose Lietuvoje. Jis buvo NKVD Telsių apskrities skyriaus operatyvinis igaliotinis. Po karo organizavo "Tauro", "Dainavos", "Prisikėlimo" ir kitų partizanų apygarų štabų likvidavimą. Pasirašinėjo suėmimo orderius, asmeniškai dalyvaudavo tardymuose ir kankinimuose. Dokumentus, liūdinančius jo tokią veiklą, Generalinė Prokuratūra yra gavusi jau anksčiau.

Dabar specialiųjų Tyrimų skyrius Generalinei Prokuratūrai perdavė dokumentus, patvirtinančius, kad vadovaujant N. Dušanskiui iš Telsių buvo ištremtos Gersono Volperto ir Antano Vilko šeimos. Dokumentai apie šių šeimų trėmimą su N. Dušanskio parašais, rodančiais jo tiesioginę atsakomybę, surasti Lietuvos ypatingajame archyve. Pagal Lietuvos ištatymus, trėmimai pripažįstami karo nusikaltimu. Tačiau šis genocidininkas patogia gyvena užsienyje.

PAVASARINĖJE SPAUDOS POPIETĖJE

Šiais metais, vietoje kelis dešimtmečius vykusių Spaudos Pokylių-Vakarų, nutarta surengti Popietę. Ji buvo ypatinga tuo, kad sutapo ir su ilgametės "NL" darbuotojos ir vaivorykštininkės Genės Montvilienės pagerbimu prieš jai išvykstant iš Montrealio.

Šiai Popietei talkinosavo paroda VAIVORYKŠTĖ. Buvo iškabinti Genutės Montvilienės didieji "Eglė, Žalčių Karalienė" ir "Jūratė ir Kastytis" kilimai-gobelenai (projektai dail. A. Tamošaičio), eilės jos rištinių kilimų ir gobelenų, sieninių audeklų, juostų. Sienas puošė Reginos Brikiienės gobelenų serija "Gėlių Ciklas", ant parodos stalo - Danutės Staškevičienės puikios, tautiniais drabužiais aprengtos lėlės, Antoninos Kuncevičienės megzti varpeliai ir žvaigždutės, pakabintos ant medelio, verbos, įvairūs medžio dirbiniai, Juozo Piečiai rankšluostinės ir kitas gražus VAIVORYKŠTĖS turtas. Kai kurie, atsilankę pirmą kartą, matė tuos darbus.

Popietę atidarė "NL" V-bos pirm. R.R. Otto, pasveikinęs dalyvius ir supažindindamas su programa.

Dalyvius pakvietė apžiūrėti parodą, prasidėjus vaišėms, stalus palaimino kleb. kun. K. Ambrasas. Vaišes paruošė Sandra Simpson.

R.R. Otto papasakojo apie Montvilų šeimą - savo buvusius kaimynus ilgą laiką, galima sakyti, nuo pat įsikūrimo pradžios Montrealyje.

Jis prisiminė jų kaimynišką šilumą, kai bendravo įvairiopa naujakūriškame gyvenime. Taip pat nemąžesniu nuoširdumu prisiminė ir Genutės, ir jos vyro a. a. Prano dosnias talkas, kuriant skautų stovyklą BALTIJĄ, ir joje stovyklaujant.

Jis padėkojo Genutei už tai. Padėkojo ir už 20-ties metų darbą "NL" Redakcijoje. Jis palinkėjo jai geriausių dienų naujoje vietovėje - Hamiltono RAMBYNE. Valdybos vardu įteikė jai įrėmintą Padėkos lapą, o B. Nagienė - raudoną rožę.

Birutė Nagienė supažindino dalyvius su parodos eksponatais ir Genutės įnašu VAIVORYKŠTEI. Danutė Staškevičienė įteikė Genutei savo austą juostą, o Birutė Nagienė dovanėlę ir nuo savęs asmeniškai mieliai bendradarbei - orchidėjos šakelę.

Genė Montvilienė visiems nuoširdžiausiai padėkojo ir už prisiminimus, ir už dovanas.

Jono Šulmistro tvarkomi aparatai užgrojo gražų valsą ir R.R. Otto išvedė Genutę pirmajam valsui.

Prisidėjo ir kiti malonioje, šiltoje nuotaikoje.

Nuoširdžiai talkininkavo aptarnavimui Nijolė Bagdžiūnienė, Elvyra Burkšaitienė, Zina ir Albinas Urbonai, A. Ziukas, L. Balaišis, Zigmas Burkšaitis.

Ši Popietė liks ilgai atmintyje visų joje dalyvavusiųjų.

Savo gūštoj.

Tėveliai išnuomavo palivarkėlį, bet tamsiam užkampy, tarp dviejų "okolicų". Apsigyveno ir jiems patiko tynai. Žemė gera, ganyklos puikios. Ir kaimynai jiems patinka. Mangi jaunimas staciai laukinis. Ką buvau kada skaičius pas Korzeniowski "Kollokacya" ir maniau daug perdėta, tai dabar aiškiai pamačiau, jog netik neperdėta, get galėtų būti dar daugiau pridėta.

Svečių par mum kasdien. Atvažiuoja visokių visokių. Ir mumus kviečia. Tai vardinės, tai šiaip jau kokia pramonė. Aš dažniausiai atsisakau. Bet matau, tai tėveliam nepatinka: kaimynai pyksta, reikia su jais gerus santykius palaikyti.

Nors daug visokių darbų dirbų, niekas manęs nepatenkina. Tada pasiskelbiau mokysiant vaikus, jeigu kaimynai leistų. Ilgai tarė kaimynai. Pagaliau, atavedė keletą berniukų pusbernių ir keletą mergaičių. Mokslo invairiausi reikalavimai. Vienas pusbernis, 13-14 metų, turias išmokyti mišion tarnaut, lig artimiausių atleidų, kurie būsią už penkių savaičių. Berniukas skaityti nemoka, net literū nepažįsta. Dvi mergaitės tesimokią nors metus, bet tik išmokyti visa to, ko moka pati mokytoja. Viena mergaitė teisimokstant gražaus apsiėjimo, gražiai sveikintis ir žinot, su kuo ir nuo ko kalbą pradėt. Mažieji vaikai skaityti ir skaičiuot. Vienas kaimynas senatikiškas rusas taip pat atsiuntė savo sūnų. "Szlachcikai" labai užsigavo: kaip tai, jų vaikai sėdėsią draug su burliokiuku prie vieno stalo?! Nuraminau ir tėvus ir vaikus. Tituką pasodinu net trečiam kambaryj. Bet neužmiršdavau pasakyti ir szlachcicams, ir jų vaikams, jog tasai vienas atstoja visą jų pulką: protingas, rūpestingas, gabus, geros galvos ir atminties. Niekad nieko nereikėjo jam kartot; pasakyta, jis to ir laikos.

Daug turėjau vargo ne tiek su vaikais, kiek su tėvais. Dariau, ką galėjau dėl meilės artimo. Nelau-

Savo ilgametę bendradarbę sveikina red. Birutė Nagienė. Žemiau - Danutė Staškevičienė įteikia vaivorykštininkių dovanėlę. Nuotr: A. J. Mickaus

kiau nei dekaavimo, nei garbės. Bet kai Vincukas išmokytas, lyg papūga, atsakinėt kunigui, per atleidus gražia nauja komža ir raudona pelerina aptaisytas, aplink altorių truniojos, kaimynai pusbalisiu snibzdėdami in mane rodė:

-To ta panienka nauczyla do miszy slyzyc. Atsirado čion daug pažinčių. Daug svečių lankydavos ben iš kelių parapijų. Aš buvau viena kviečiama daugelin vietų, bet beveik niekur nebūdavau. Čia teko pažinti žmonių veidmainystę, pavydą, melą ir visokius nedorumus. Stengdavau būt nuo visa to kuo toliausia.

Visas mano nusiramimas buvo klebonija, kur gyveno didelio mokslo, aukšto proto ir prakilnaus būdo kunigas Mauricas Narbutas, jo sesuo; ne bet - sesuo, tik gražiai išauklėta, išėjus gimnaziją su kalbom, ir su muzika panelė, labai simpatinga, ir motinėle suparalizuota. Mes su panele Josefina jai padainuodavom prie fortepijono arba ką idomaus papasakodavom. Klebonas mėgdavo retkarčiais su mum pasikalbėt. Su panele Josefina visam kam sutikdavom, tikrai dėl lietuvių klausimo vis gindavomės, viena kitos negalėdamos intikinti. Karto net kunigo nuomonės klausėmės, tik jis nusijuokdamas atsakė:

-Jedna z was ma slusznosc, a druga ma racye.

Didžiulis

-Bet čia netoli esąs jaunikaitis, "zagorzaly litwin", tasai tikrai su Liudos nuomone sutiktų. Jisai esąs kitoniškas, kaip kiti szlachcikai. Pernai tėvui mirus, paveldėjęs gražų palivarkėlį, šiemet išdavęs motiną ir pats emėsis ūkininkaut. Be to, daug skaitęs ir daug leidžias pinigų savo bibliotekai padidinti.

-A, broliuk! - sušuko panelė Josefina: - Tai Stanislovas Didžiulis! Tiesa, tiesa! Panelei Liudytei da to trūksta pilnam komplektui!

(žiūr. 8 psl.)

PREZ. VALDO ADAMKAUS PRISIMINIMŲ KNYGA GALIMA DAR GAUTI

Viena iš labiausiai Lietuvoje skaitomų knygų buvo dar prieš Lietuvos prezidento rinkimus ten pasirodžiusi Valdo Adamkaus knyga "LIKIMO VARDAS-LIETUVA". Ją išleido Kultūros žurnalo "Santara" leidykla. Šios knygos literatūrinis bendraautorius yra pasižymėjęs Lietuvos žurnalistas Valdas Bartasevičius.

Leidėjai pradžioje negalvojo, jog šiuo leidiniu bus toks didžiulis susidomėjimas. Prezidentinės kompanijos mėnesiais buvo išparduota pirmoji jos laida, o tuoj pat po rinkimų išėjęs antrasis leidimas, buvo tuoj išgraibstytas. Tada spausdinta ir trečioji laida, kuri irgi baigiama išparduoti. Porą šimtų egzempliorių yra atvežta ir į JAV. Dar yra likę kiek egzempliorių ir galima gauti šiuo adresu: E.Šulaitis, 1330 S.51

E.Šulaitis, 1330 S.51 Ave Cicero, Ill. 60804 USA. Kaina su persiuntimu 14 JAV dol.

Tai iš tiesų yra istorinio pobūdžio leidinys, idomiai ir gyvai parasytas. E.Š.

JUODŲJŲ MEILĖS DAINA

Ar skiriasi vergo ir laisvo žmogaus balsas? Ar laisvas žmogus gali tinkamai imituoti vergo dainas?

Vergai žinomi nuo senovės, prieš Kristaus gimimą. Dar Viduramžiais Europoje, prekiauta

Europoje, prekiauta vergais, jie buvo vertinti pagal rasę, lytį, amžių, grožį. Tvirtu vyro vertė buvo lyginta su asilu ar geru šuniu.

1807 m. Vienos Kongresas pasmerkė vergų prekybą, o tarptautiniais susitarimais vergija buvo pasmerkta Ženevoje 1926 metais. Vergiją draudžia Jungtinės Tautos 1948 m. priimta visuotinė Žmogaus Teisių deklaracija. Tačiau įvairiais vardais apkaista vergystė, įvairiose šalyse, tebevyksta ir dabar.

Į Ameriką iš Afrikos, senais laikais, atgabenti negrai priklausė juos išsigijusiems. Metų ir šimtmečių slinkyje jų padėtis gerėjo. Galų gale JAV-ėse negrams istatymais nustatytos lygios teisės. Stipriai savo gabumais juodoji rasė reiskiasi muzikoje, dainose, filmuose, televizijoje, sporte. Neseniai garsioji Paramount filmų kompanija kviestiesiems žiūrovams parodė naują seriją "Love songs"(Meilės dainos).

Buvo parodyti trys filmai: "A love song For Champ", "A love song For Jean and Ellis", "A love song For Dad". Visų trijų filmų autorius yra Charles Fuller. Direktoriai: Louis Gosset Jr., Robert Townsend, Andre Beaugher.

Visuose filmuose vienoda slinktis: Pirmame neturtingas, stiprių kumščių automobilių mečnikas, neišgyvena gaudamų atlyginimų. Bokso pasaulyje jis gali rungtis ir bando savo laimę. Vienose rungtynėse jis būdamas kur kas geresnis, neištveręs partrenkia savo mušiką priešininką, pažeisdamas taisykles ir todėl jam neleidžiama daugiau boksuotis. Filmo rankraštis neapgalvotas, silpnas, neturi tinkamos intrigos, veiksmo kilimo. Pabaiga irgi dirbtinė: su kūdikio laukiančia žmona jis dirbs, galės pragyventi, nes staiga bokso verslo šeimininkas duoda pinigų kviečia sekančioms bokso rungtynėms.

Filme nėra piktybinių veiksmų, biurių keiksmų kantrybė laimi.

Antrame filme vaisių pardavėjas išimtyli gražią negraitę, jai neša gėlių, bet toji jį atstumia. Kažin kokie niekšai ją užpuola gatvėje, su muša, atima pinigų. Pirmenamas nuolatinis juodųjų visuomenėje išivyravęs plėšikavimas, užpuolimai, gyvenimo netikrumas. Silpnutis rankraštis. Numanu, kas įvyks ji pasveiksta, išimtyli tą vaisių pardavėją. Tai tokia dalelė negrų miestiečių gyvenimo, stengiantis jį parodyti iš gerosios pusės.

Trečiame filme artėjama prie dažno tikrovinio gyvenimo: šeimoje mustynės, asaros, kerštas neturi ribų, bijoma šauktis policijos. Vyras muša žmoną, toji slepiasi pas gimines, grįžta pas vyrą, vėl smūgiai į galvą, kūną. Mušasi giminės, kaimynai žiūri, bet netalkina. Vaikas išmetamas iš mokyklos, nes su keletu kitų mokinių rūkė, kažin ką blogo darė.

Tėvas eina į mokyklą, garantuoja už sūnų. To negana, nes sūnaus draugai juokiasi iš pasiduodančio tėvui.

Tai dažni įvykiai dabartiname amerikietišame miestų gyvenime, ypač juodaodžių šeimoje. Tas filmas turi auklėjamos prasmės, juo labiau, kad pagamintas pačių juodųjų amerikiečių.

Išvada: iš blogos padėties geriausia patiems išsinarplioti, be policijos ar kalėjimo talkos.

Visi trys filmai tinkami žiūrėti tėvams ir vaikams. Alg. Gustaitis

NAUJASIS ILLINOIS VALSTIJOS GUBERNATORIUS PAGERBĖ LIETUVIUS

Naujuoju Illinois Valstijos gubernatoriumi, baigus kadenciją Jim Edgard'ui dabar yra George H. Ryan'as.

Š.m. gegužės mėn 15-tąją dieną jis paskelbė "GRANDIES" Dieną Illinois valstijoje šio Ansamblio 40-ties metų veiklos sukakties proga.

Proklamacijoje rašoma:

WHEREAS, the Lithuanian Youth ensemble "Grandis" is celebrating its 40th anniversary this year, preserving and promoting the rich history and heritage of the Lithuanian people; and

WHEREAS, "Grandis" started out with a group of 12 student dancers and today, the ensemble has grown to more than 100 dancers from four to 74-years-old; and

WHEREAS, the ensemble along with other Lithuanian Americans will be stepping into the new millennium with the XI Lithuanian Folk Dance Festival on July 2nd, 2000, in Mississauga, Ontario, Canada; and

WHEREAS, Illinois is proud to have the Lithuanian Folk Dance Ensemble "Grandis" as an integral part of its cultural life; and

WHEREAS, the ensemble's 40-year Celebration will be held on Saturday, May 15, 1999, at the Willowbrook Ballroom in Willow Springs;

THEREFORE, I, George H. Ryan, Governor of the State of Illinois, proclaim May 15, 1999, as LITHUANIAN FOLK DANCE ENSEMBLE "GRANDIS" DAY in Illinois.

Ir naujasis Gubernatorius vertina etninę kultūrą ir atrodo laikys tamprų kontaktą su lietuviais Čikagoje ir Illinois valstijoje.

Šią proklamaciją "GRANDINĖLĖS" dalyviams įteikė Pirmoji valstijos dama - Lura Lynn Ryan.

TESIAMAS AMERIKIEČIŲ FILMŲ SERIALAS NEMENČINOS MIŠKUOSE

Nemenčinės miškuose pradėtas jau ketvirtasis "Robin Hudo nuotykių" filmavimo sezonas. Kaip ir ankstesniais metais, planuojama sukurti 13 filmo serijų. Šiemet filmo kūrėjai pakeis pilies maketą, kiemą, interjerus, bus pastatytas istorinis kaimas, naujose serijose herojai vilkės kitais kostiumais.

Iš JAV jau atvyko 4 pagrindiniai vaidmenų atlikėjai, 8 aktorių trupė, režisieriai, operatoriai, asistentai. Filmavimo pabaigoje laukiama aktorių iš Anglijos.

Amerikiečiai teigiamai vertina gerėjančią Lietuvos kino studijos bazę-techniką, filmavimo komandos darbą. Intensyvus filmavimas tęsis 20 savaitių.

.....DIDŽIULIENĖ.....

Tą kartą juokai juokais nuėjo, bet man toji žinia dēmėn insidėjo, ir aš dažnai mįšlijau sau: koksai tas Didžiulis, kuris daug skaito ir yra "zagorsaly litwin"? Rūpi žinot, ẽ gal ir suspažint...Imu atsargiai, ištolo klausinėt vieną jaunikaitį.

-A! - šaukia tasai. - Stasys jau kelius kartus prašė mane rekomenduot Tamstai.

-Kodėl gi Tamsta to lig šiol nepadarei?

-Tiek buvau Tamstos bartas ir baustas užu pristatymą L.M. ir B.E., jog atsižadėjau visiškai ką nors Tamstai pristatyt. Rėkiu iš tolo: "nie jestem upowažniony, niejestem upowažniony".

-Gerai, labai gerai, kad Tamsta manęs klausai ir mano insakymus vykini. Bet dabar aš Tamstai duosiu kitoki insakymą: atvežk unt mum Didžiulį.

-Aš tai noriai padaryčia, tik jis dabar nebenorės važiuot; jis kieto būdo, atkaklus.

-A, tai Tamsta jau suskubai mane apkalbėt?

-Ne, Ne! Aš neapkalbinėjau, tik pasakiau, jėgu Tamstai svečiai nepatinka, tai nepasrodai suvis, ẽ svečiai, lig pusiaunakčių su tėveliais pasikalbėję, turi sau važiuot, durų klingę pabučiavę. Tada stasius ir sakó: "Nenorečia tokios laimes".

-Ačiū, ačiū už globą! Per daug Tamsta rūpestingas...

Už dvejeta dienų ateina Rūfinas Ivanovas, mano prietelis, ir sakó:

-kaip gerai pasitaiko: antrą sekinadienį par mum atlaidai, Stasys Didžiulis pasisiulė unt mum atvažiuot viesėtų. Tai nepaprasta iš jo malonė. Kaiman unt muzikus tai jis ir nekviečiamas važinėja; bet "szlasnta" tai jo prisiprašyt negali, ẽ čia pat pasisiulė. Aš numanau, jis čia dėl Tamstos, tikrai dėl Tamstos. Klausinėjo, ar daug būsią panelių ar būsiant Tamsta. Atsakiau - būsi.

-Iš kur žinojai?

(bus daugiau)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA Nr.10

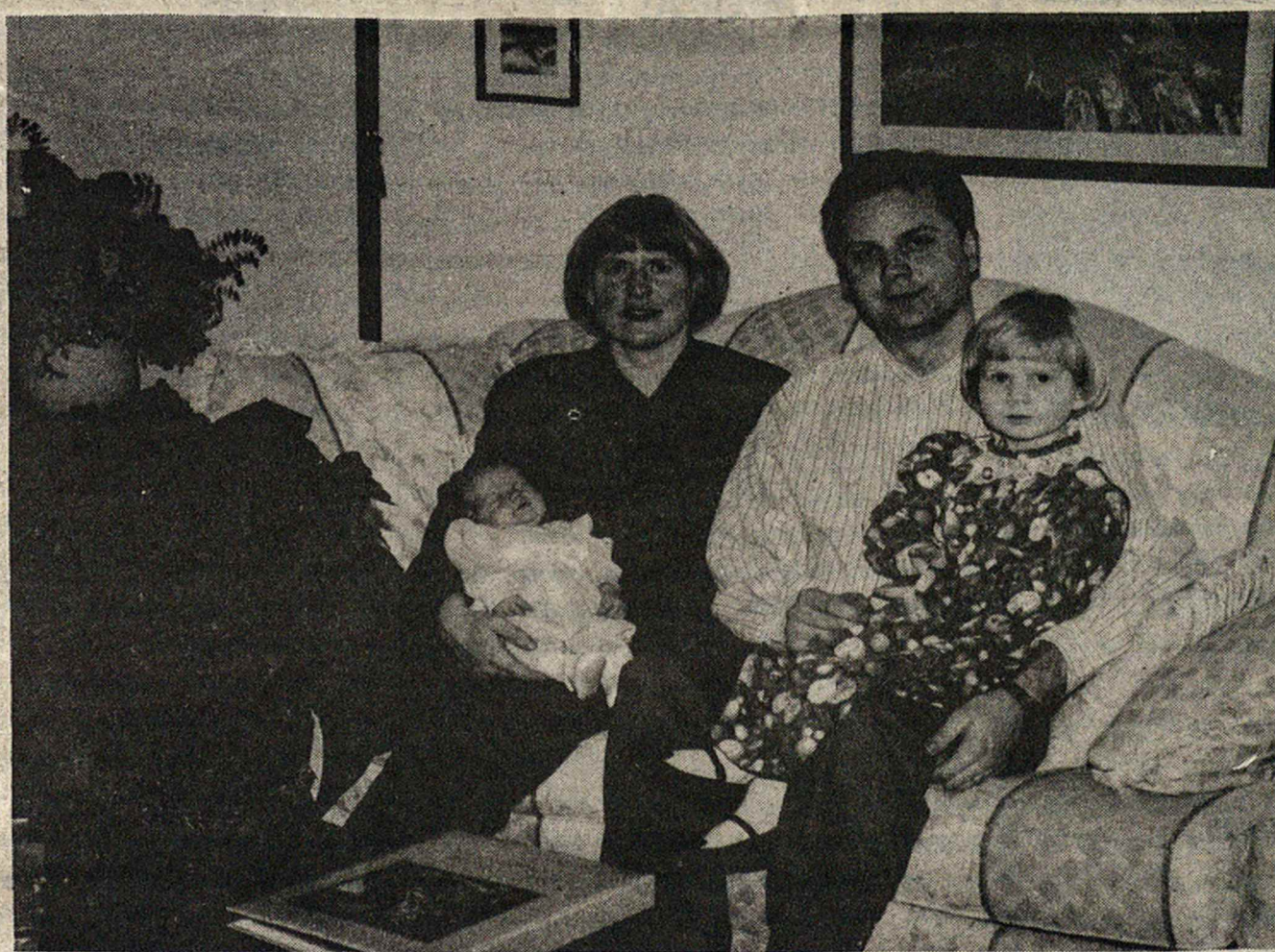
*You have the
freedom to choose.*

*The name you
know and trust.*

Canada's trusted
experts to Finland,
Scandinavia, Baltics
and Northern Europe
since 1968

Telephone: 416 222-0203 or 1 800 461-8651 Website: www.finnaircanada.com

Buvę montrealiečiai- Irena ir Remigijus Satkauskai, su dukrelėmis Diana ir Monika, siunčia linkėjimus montrealiečiams. Jie dirba ir gyvena dabar JAV, Illinois valstijoje, Kewanee.

NUSIŠYPSOKIME:

- Prie dangaus vartų atvyko kunigas ir autobuso vairuotojas. Šventas Petras įsileido tikrai vairuotoją.
Kodėl toks neteisingumas? - klausinėja kunigas.
- Ogi todėl, kad tamstai meldžiantis, parapijiečiai snaudė, o jam vairuojant - meldėsi, - atsakė šventasis Petras.
- Parke jaunas vyras kalbina merginą:
- Vakar mačiau, kaip Jūs išsigandote, kai aš užkalbinau. O šiandien, atrodo, jau manęs nebijote?
- Nebijau, nes šiandien rankinuką palikau namie.
- Žinai, Maryte, man peršasi du vyrukai. Vienas bankininkas, kitas mano mokyklos draugas. Patark, kurį iš jų pasirinkti?
- Žinoma, dėl pinigų neprivalai tekėti. Geriau pasirink tą draugą, o mane supažindink su tuo bankininku.

Ar turite reikalų Montrealio
Savivaldybėje, bet nežinote į ką kreiptis?

Daugiau kaip 10 metų, 13 Accès Montréal biurų
aprūpina montrealiečius visokio pobūdžio informa-
cijomis ir galimybėmis atlikti daugybę transak-
cijų, susijusių su miestu.

Čia galima atsiimti atliekoms perdubti dėžes,
arba kreiptis dėl paramos gyvenvietei įsigyti,
užsimokėti Savivaldybės mokesčius, arba sutvar-
kyti eismo pabaudas, ir gauti dar visą eilę pa-
tarnavimų.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio,
9 val.r.be pertraukos iki 5 val.p.p.

Montréal 2000...mano miesto Accès biurai

TEIRAUKITĖS
872-2237
#110

<http://www.ville.montreal.qc.ca>

● MAIRONIO Mokyklos 1999-2000-ųjų mokslo metų registracija vyks gegužės mėn. 29 - birželio mėn. 5 d. d. mokyklos patalpose.

Prašoma nedelsiant užregistruoti savo vaikus, nes labai svarbu žinoti kiek bus vaikų iš anksto.

Registracijos mokestis - \$225 už vieną mokinį; o už šeimą - \$250.

● MAIRONIO Mokyklos Aukštesniųjų Lituanistinių Kursų mokslo metų iškilmingos užbaigtuvės vyks gegužės mėn. 28 d., penktadienį, 6:30 val. v. PRIŠIKĖLIMO P-jos salėje.

Del bilietų kreiptis į Mokyklą šeštadieniais, arba pas. B. Batraks tel: 905-271-1640.

✓ Mokyklos Vaikų Dar - zeliai buvo surengę Motinos Dienos proga programėles gegužės mėn. 8 d.

● ALYTAUS miesto ansamblis DAINAVA dalyvaus Kanadoje, Drummondville vyksiančiame, tradiciniame Tarptautiniame Liaudies Dainų ir Šokių Festivalyje.

KLB Toronto A-kės V ba atvykimo proga numato DAINAVOS Ansamblio koncertą surengti ir Toronto lietuviams š.m. liepos mėn. 6 d., 7:30 val. V., Karaliaus MINDAUGO Menėje, Lietuvių Namuose.

Gaila, kad tokia nepatranki data: daugelis jau bus išvykę atostogų...

● PRISIČĖLIMO P-jos rengiamai vasaros stovyklai blankus užsiregistravimui galima gauti Parapijos rastinėje.

Lietuviškai kalbantiems stovykla vyks liepos 31 - rugpjūčio 7 d. d.; lietuvių kilmės nekalbantiems lietuviškai stovykla veiks liepos 31 - rugpjūčio 31 d. d.

PRISIČĖLIMO P-jos suruoštame vartotų rūbų ir daiktų išpardavime buvo uždirbta labdaros tikslams \$6,500.

LIETUVIŲ NAMŲ ŽINIOS

● LN gegužės mėn. 2 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 176 žmonės. Svečių knygoje po 1 pasirašė iš Sault Ste. Marie, Rockwood ir Toronto.

Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN Kultūros Komisijos narys B. Stundžia.

● KARALIAUS MINDAUGO Menėje gegužės mėn. 9 d. vyko tradiciniai Motinos Dienos pietūs. Su gėlėmis ir vynu motinas pasitiko LN Vyrou Būrelio nariai.

● BAZARĄ Slaugos Namų statybos reikalamis rengia LN ir kviečia atnešti par-

Mirusiųjų atminimui - po \$20, - už ● J. Skardį, - M. Armaliene; už ● a. a. A. Keliaciene - G. J. Krištolaičiai.

K. E. Gudinskų 50-ties vedybinio gyvenimo metų proga: po \$50, - T. A. Siurna, A. B. Juozapavičiai.

Po \$100, - A. Rašmas, J. Sonda, P. Gaputis, A. Pleinytė, K. J. Dubauskai, G. M. Šernai, G. Rodtke, J. Mališka J. Meiklejohn, B. Tamulionienė, J. Šimonėlis; po \$25, - kun. V. Skilandžiūnas, J. Popikaitis, J. Baltaduonis;

Visiems aukojusiems dėkoja K. L. F.

davimui vartotų daiktų į Lietuvių Namus. Bazaras vyks birželio mėn. 11 d., Bloor gatvėje.

IŠGANYTOJO P-Joje

gegužės mėn. 8 d. vyko sėkminga talka pavasari - niems darbams, sutvarkant aplinką ir peržiūrint pataisymus šventovėje.

● Gegužės mėn. 9 d. 45 v. r. vyko iškilmingos Motinos Dienos proga pamaldos. Motinos buvo apdovanotos gėlėmis. Pamoks-

lo tema - "Šeima - Dievo dvasinė vertybė visuomenėje". Giedėjo Parapijos Choras.

Parapijos Moterų D-ja buvo suruošusi bazarą gegužės mėn. 15 d., šeštadienį, kuris veikė nuo pat ryto ir gražiai pavyko.

● VANDA NORVAISIENĖ, lydimą sūnaus Šarūno, dalyvavo sol. E. Kardelienės laidotuvių ruošoje Mont - realyje. (žiūr. aprašymą psl.).

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 2.3 milijonai - tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuviybės išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalamis, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.

Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

PRISIČĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.30%
180-364 d. term. ind.	3.50%
1 metų term. ind.	3.50%
2 metų term. ind.	3.70%
3 metų term. ind.	3.80%
4 metų term. ind.	3.90%
5 metų term. ind.	4.10%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.50%
1 metų GIC-met. palūk.	3.75%
2 metų GIC-met. palūk.	3.95%
3 metų GIC-met. palūk.	4.05%
4 metų GIC-met. palūk.	4.15%
5 metų GIC-met. palūk.	4.35%
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable"	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	3.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	3.95%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	4.05%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	4.15%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	4.35%
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	7.75%
Sutarties paskolas nuo	7.75%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	5.95%
2 metų	6.20%
3 metų	6.30%
4 metų	6.35%
5 metų	6.40%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	6.00%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas taupymo sąskaitoje. Duodame komercinius mortgičius iki \$725,000.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines pilaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

VIENINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE ISIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.25%
santaupas	2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

PASKOLAS

Asmenines nuo	7.15%
nekiln. turto 1 m.	6.350%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius	3.40%
180 dienų indėlius	3.40%
1 m. term. indėlius	3.75%
2 m. term. indėlius	4.00%
3 m. term. indėlius	4.15%
4 m. term. indėlius	4.35%
5 m. term. indėlius	4.50%
RRSP ir RRIF	
(Variable)	2.50%
1 m. ind.	3.75%
2 m. ind.	4.00%
3 m. ind.	4.15%
4 m. ind.	4.35%
5 m. ind.	4.50%

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 112 milijonų dolerių

MOKA:

3.25% už 30-89 dienų term. indėlius
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius
3.25% už 180-364 dienų term. indėlius
3.50% už 1 m. term. indėlius
3.85% už 2 m. term. indėlius
4.00% už 3 m. term. indėlius
4.10% už 4 m. term. indėlius
4.30% už 5 m. term. indėlius
3.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
3.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.10% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.55% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.10% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.20% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
4.55% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo	7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų	5.95%
2 metų	6.20%
3 metų	6.30%
4 metų	6.35%
5 metų	6.40%

su keičiamu nuosimčiu.....6.00%

Duodame:

- asmenines paskolas iki \$250,000;
- mortgičius iki 95% įkainoto turto;
- riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. - 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose - 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6

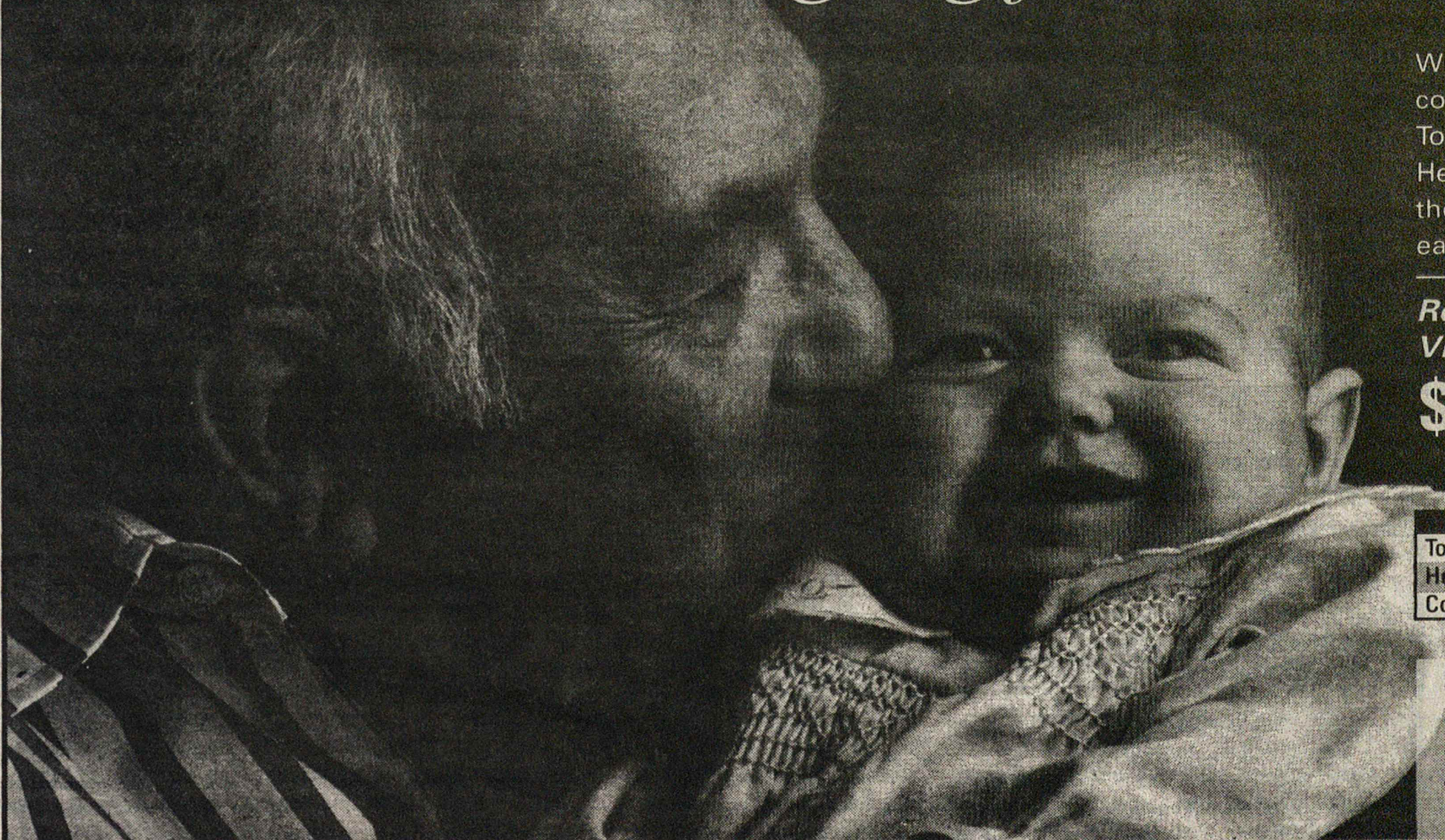
Telefonas: 416 532-1149

Etobicoke - 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

FINNAIR...

Bringing families together.

With FINNAIR's convenient flights from Toronto to Vilnius via Helsinki Gateway. Getting there has never been easier or faster.

Rediscover your roots, Vilnius from

\$1,060.00

	Departure	Arrival
Toronto-Helsinki	17:30	08:15*
Helsinki-Toronto	13:20	14:50
Connections to/from Vilnius		

*next day

Canada's trusted experts to Finland, Scandinavia, Baltics and Northern Europe since 1968

Telephone: 416 222-0203 or Toll free: 1 800 461-8651

Website: www.finnaircanada.com

Norvista

FINNAIR

A NEW PERSPECTIVE

PADĖKA

Mieli montrealiečiai, "NL" Redakcija, Administracija, Valdyba, "Vaivorykštės" bendradarbės,

nuoširdžiai jums DĖKOJU už surengtą atsisveikinimo popietę, man išsikeliant gyventi į Hamiltoną, arčiau savo vaikų ir vaikų.

DĖKOJU už gėles, juostą, dovanas, gražius linkėjimus, kuriuos ilgai nešiosiu širdyje ir jus visus dažnai prisiminsiu naujoje vietoje, -

Genė Montvilienė

AUGA SUSIDOMEJIMAS KREPŠINIU

Trečiadienio vakarais AV P-jos salėje vyksta vyrų treniruotės. Reguliarieji jose dalyvauja jas pravedantis Romas R. Otto, Rimas Piečaitis, Klaudijus Kuncevičius, Linas Šlyka, Jordanas Žilinskas. Prisijungė Linas Staškevičius, Gediminas Blaškevičius, Robert Harrison.

Gegužės mėn. 8 d. grupė sužaidė draugiskas rungtynes St. Jean sur Richelieu stažą atliekantis Lietuvos kariškiais. Juos globoja mūsų Akės pirm. Arūnas Staškevičius.

Teisėjavo jaunoji karta - Danielius ir Antanas Staškevičiai.

Transporto ir kitas susijusias su išvyka išlaidas sutiko padengti LITAS, už ką atgiję krepšininkai yra dėkingi.

Montrealio lietuvių jungtinio skautų-skaučių tunto "Geležinis Vilkas-Neringos" sueigos vyksta kas antrą penktadienį, 7 val. v. (išimtis- gegužės mėn., 8 v. v.).

Reikia džiaugtis, kad dar turime vadovų ir vertinančių skautybę jaunimo bei jų tėvų.

Norintieji prisijungti, kviečiami kreiptis į R.R. Otto tel: 453-1526.

• Gautas pasveikinimas ir linkėjimai iš mums visiems gerai pažįstamo, taip pat ilgamečio "NL" darbuotojo ir talkininko, Augusto Mylės, iš Vievio.

Jis rašo: "Su spauda (prisiunčia Redakcijai "Tremtinį") siunčiu dalį Lietuvos pavasario, jo šilumos ir žalumos, ir kad pabertas pavasario grūdas atneštų gražaus derliaus rudeniop.

Gegužės 2-rąją mintyse būsiu "NL" parengime, ir su poniu Genute jame.

Antro išėjimo į pensiją proga, linkiu poniai Genutei ramaus, sveiko ir gražaus, užtarnauto poilsio "RAMBYNE".

Praleistas drauge laikas liks atmintyje, kol atmintis tarnaus.

Pavasario linkėjimai "NL" darbuotojams!"

• Kęstutis ir Danutė (Za-
bielaitė) SKUČAI su 3 m.
sūneliu Jesse persikėlė
gyventi į Ottawą.
Linkime sėkmės!

• Liudas Stankevičius, lie-
tuviškosios radio valan-
dėlės vedėjas, išvyko
kelių savačių kelionei
po Afriką. Grįždamas su-
stos Lietuvoje, kur ap-
lankys gimines bei pa-
žįstamus.

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

- *Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- *Saugojimas vasaros laiku (storage)
- *Taisau ir remodeliuoju
- *Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre
Suite 500 A
Montréal, Que., H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS

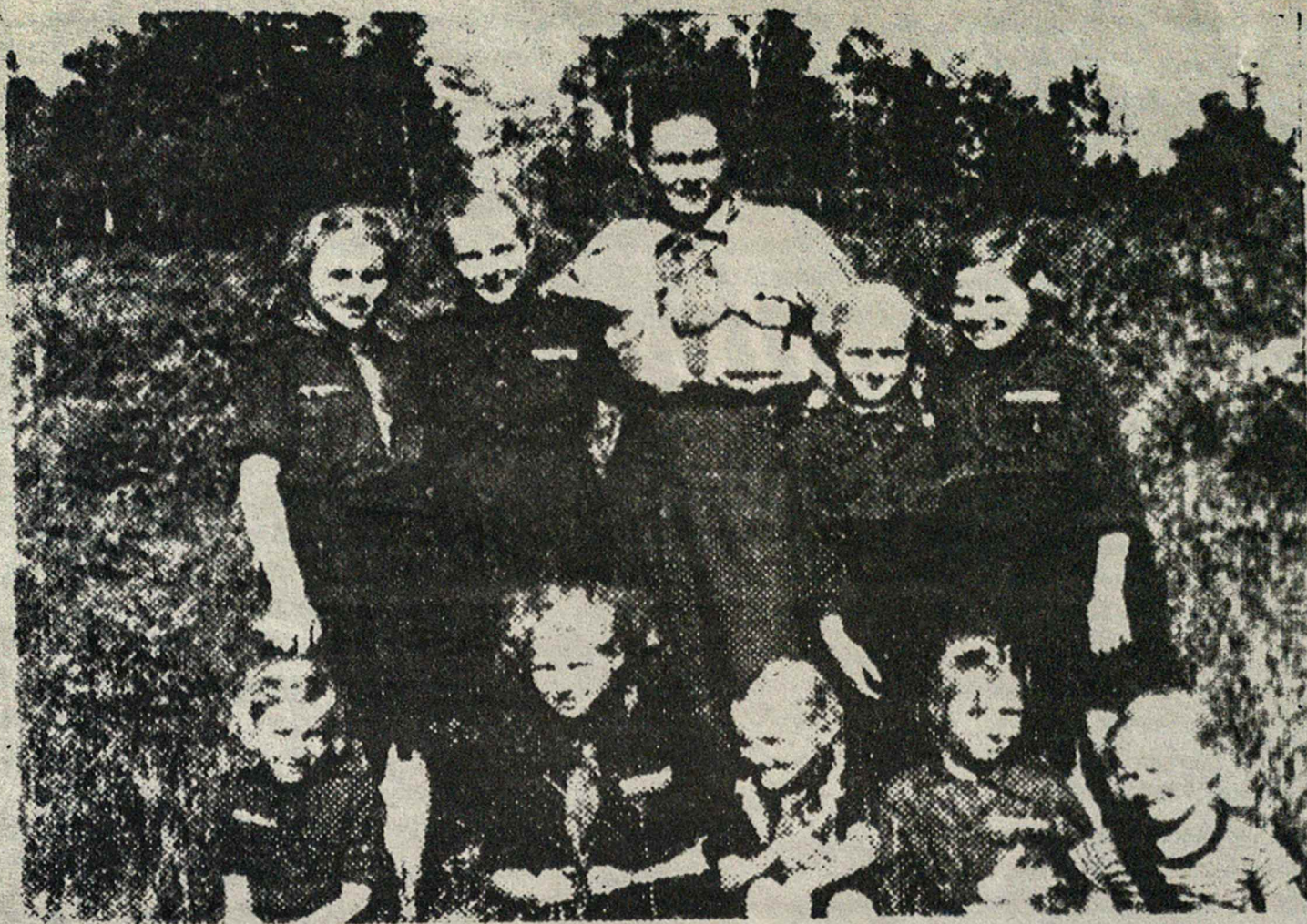
460 St. Catherine St. West, # 605,
Montreal, P.Q. H3B 1A7 Tel.: 395-6050
TONY LAURINAITIS

LAIDŲJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd., 5784 Verdun Av.
Chateauguay, Q.C., Verdun, Q.C.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Koplyčios

Pirmoji Montrealio skaučių "Neringos" tunto Paukštyčių skiltis su draugininke Skolastika Re me i k a i t e, 1952 m.

MONTREALIO A-KĖS VISUOTINIAME SUSIRINKIME (tęsinys)

Šiomet, balandžio mėn. 18 d. vykusiame susirinkime dalyvavo apie 60 žmonių (su kiek vėliau atvykusiais).

Po pranešimų buvo iškeltas klausimas dėl Tautos Fondo statuso Kana-doje ir Montrealyje. Donatas N. Baltrukonis pažadėjo tuo reikalu plačiau painformuoti visų mone straipsniu "NL".

Kitas iškeltas klausimas buvo gyvai diskutuotas: kaip pritraukti į bendruomenės veiklą atvykusius per paskutinį dešimtmetį į Montrealį mūsų tėvynainius.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS "LITAS" VALDYBA KVIEČIA Į METINĮ VISUOTINĮ NARIŲ SUSIRINKIMĄ

1999 m., gegužės mėn. 30 d., sekmadienį, 4 val. p.p.
Sv. Kazimiero P-jos salėje, 3426 Parthenais,

- * Narių registracija vyks nuo 3 val. - 4 val. p.p.
- * Kandidatų į Valdybą ir Komisiją pasiūlymai turi būti padaryti raštu dviejų unijos narių, turėti kandidatų sutikimą ir įteikti unijos sekretoriui ne vėliau kaip 5 dienas prieš susirinkimą.

Pabrėžta, kad trūksta komunikacijos. Tačiau, pav. sportas lengvai sudomino, o dar pasiūlius krepšinį, visai jaustasi "kaip namie".

Pageidauta, kad iniciatyvos glaudesniai bendravimui parodytų ir patys III-ios atvykusiųjų bangos tautiečiai. O išsiaiškinus kai kuriuos priekaištus ar nesklandumus, vieni kitų gilesnis supratimas galgi nepareikalautų kažin kokių pastangų.

Naudingų pastabų tuo reikalu pasakė ypač Ir. Valkauskienė.

Rinkimuose mūsų nebe-gausiame telkinyje naujų kandidatų neatsirado. Patyrusiai dirbanti Valdyba su jos pirm. Arūnu Staškevičiumi (dėl tarnybinių priežasčių pasitraukus Dailijai Gabrėnaitei) pasilieka tokia: I. Giedrikenė, D. Giedrikas, V. Keršulienė, A. Mickus, Br. Niedvaras, Alf. Piešina, S. Staškevičienė.

Revizijos komisija: L. Balaišis, D. N. Baltrukonis, G. Kudžmienė.

Baigiant sklandų ir sudėjusių susirinkimą, Petras Adamonis įteikė pirmininkui Arūnui Staškevičiui ir Silvijai Staškevičienei gėlių puokštę už ilgalaikį, nuosirdų darbą bendruomenėi. Visi pritarė ilgaais plojimais.

Po sugiedoto Tautos Himno, dar pasišnekučiuota prie kavutės ir pyragų.

• Gegužės ir birželio mėnesiais, idomi Prano Dom. Girdžiaus knyga "Nuo Arklo Prie Lyros" parduodama tikrai po \$6.

Joje autorius trumpose, idomiose apybraižose pasisako įvairiomis temomis: tiek apie "Aukso Altorius", tiek apie Maironio laikmetį bei kitus autorius, tiek apie gyvenimą Jurbarko apylinkėse. Verta pasinaudoti gera proga ir šią gražiai išleistą knygą, įsigyti: Spaudos Kioske, pas V. Keršulienę, "NL" Redakcijoje arba pas autoriaus sūnų Dovydą Girdžių tel: (514) 748-8511. Inf.

Dr. Philip STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas
8606 Centrale (kamp. 45
Av., Suite 209, LaSalle,
Que. H8P 1N5.
Tel: 364 - 4658

Parduodamas specialus
mankštai dviratis CCM,
Made in Canada, labai
gerame stovyje.
Skambinti vakare tel.
366 - 4781.

Dr. ALÉNAS (ALAIN) PAVILANIS
Šeimos gydytojas

Privatus kabinetas
932-8441
3767 Notre Dame W.
Montreal, Québec
H4C 1P8
(metro: Place St. Henri)

Universiteto šeimos
Medicinos klinika
281-6027
Hôpital Notre Dame
2025 Plessis
Montreal, Québec
H2L 2Y4

Notarė

RŪTA POCAUSKAS-RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1610 Ste. Catherine St. West, Suite 405,
Montreal, Québec, H3H 2S2.
Tel: 931-7174.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 de Seve, Montreal, Qué, H4E 2A8

Tel: 766-5827; Fax: 514-766-1349

Skyrius - 3907 A Rosemont Blvd.

MOKA UŽ:

Certifikatai (min. \$1.000.00)

metų...	4.00
2 metų...	4.00
3 metų...	4.00
4 metų...	4.00
5 metų...	4.25

Taupomos sąskaitos
Specialios ..1.25
Kasdieninės ..1.25

RRSP & RRIF

Terminuoti indėliai	
1 metų	3.50
180 d. - 264 d.	3.25
120 d. - 179 d.	3.25
60 d. - 119 d.	3.25
30 d. - 59 d.	3.25
iki 30 d.	0
30 d. - 364 d. (išimant prieš laiką)	1.00

Taupoma	1.50
1 metų ...	4.00
2 metų ...	4.00
3 metų ...	4.00
4 metų ...	4.00
5 metų ...	4.50
Čekių sąskaita	0.50

IMA UŽ:

Nekilnojamo turto paskolas (Residential up to 4-plex)

1 metų...	6.25	4 metų	6.75
2 metų ..	6.50	5 metų	6.80
3 metų ..	6.65		

2nd mortgage +1%
open mortgage +1%

Asmenines paskolas

If guaranteed by deposit at LITAS 8.00

Fully guaranteed (CSB) or other ... 9.00

Personal loan regular 9.50

Overdraft: 17.00

DESJARDINS PRIME 7.00

DESJARDINS PERSONAL PRIME 7.50

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 A Rosemont

Pirmadieniais	9.00 - 3.00	10.00 - 2.00
Antr., trečiad.	9.00 - 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00 - 8.00	3.00 - 7.00
Penktadieniais	10.00 - 6.00	2.00 - 6.00

KALBEKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS
PROTĖVIŲ KALBA LIETUVISKAI

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS

AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 m. amžiaus ar daugiau, nepatyrusiems susidūrimo, gaisro, vagystės ar kitų nelaimių.

NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiems arba nuomojamiems.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel: 722-3545 Fax: 722-3546

Sąžiningai patarnauja nejudomo turto
PIRKIMO IR PARDAVIMO AGENTAS

PAUL RUTKAUSKAS /ROSS/
5344 Verdun Ave., VERDUN, QC., Canada.
Tel: /514/ 766-3586-darbo, /514/ 365-7060,- namų.

LES TOITURES

R.P.S. **MIRON INC.**

COUVREUR - ROOFER - STOGADENGYS

Patrick Swezey 3272 Boul. LASALLE
Mark Richard VERDUN (Quebec) H4G 1Y9

TEL: 767 - 9941 FAX: 766 - 9985

Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA Nr. 10